

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΑ΄

Συνδρομή ἑτησικῆ: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου. Ἰσους καὶ εἶνα ἑτησικαί. — Γραφεῖον Διοτῶν Ὁδὸς Σταθίου 32.

4 Μαΐου 1886

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΘΙΑΣ

(Μυθιστόρημα Ἰουλίου Βέρν καὶ Ἀνδρέου Λωρῆ)

[Μετάφρ. Α. Π. Κουρτίδου.]

[Συνέχεια· Βλ. σελ. 257]

Ἐν Στοκόλμῃ ἐπίσης, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἱατροῦ Σβαρνεγκρόνα, περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐγένετο λόγος τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἔληγεν ἡ προθεσμία τοῦ μεταξὺ τοῦ Βρέδεζορδ καὶ τοῦ ἐπιφανοῦς φίλου του στοιχήματος, οὐ κριτῆς, ὡς εἶπομεν, ἦτο ὁ καθηγητὴς Χόσττετ.

Ἀπὸ δύο ἐτῶν οὔτε λέξις εἶχε λεχθῆ ὑπὸ τῶν δύο ἀντιπάλων περὶ τοῦ στοιχήματος. Ὁ ἱατρὸς ἐξηκολούθει ἐπιμόνως τὰς ἐρεῦνας αὐτοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἔγραφεν εἰς τὰ ναυτικὰ πρακτορεῖα, ἐπολαπλασιάζε τὰς γνωστοποιήσεις ἐν ταῖς ἐφημερίσιν, ἀλλὰ δὲν ὠμολόγει ὅτι πάντες οἱ ἄγωνες αὐτοῦ ἀπέβαινον ἄγονοι. Ὁ δὲ Βρέδεζορδ ἀπέφραγεν ἐξ ὑπάτης ἀβροφροσύνης νὰ φέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀρκούμενος, ὅσκις εὑρίσκεν εὐκαιρίαν, νὰ βίπτῃ εἰς τὸ μέσον ὑπαινιγμὸν τινα περὶ τῆς ωραιότητος τοῦ ἀντιτύπου τοῦ Πλίνιου, τοῦ ἐκ τῶν πιεστηρίων τοῦ Ἄλδου Μανουτίου ἐξεληθόντος.

Μόνον δὲ ἐκ τῆς πανουργίας μεθ' ἧς ἐπληττε διὰ τῶν δακτύλων τὴν ταμβακιοθήκην του τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἠναγκάζετο τις νὰ σκεφθῆ ὅτι τοιαύδε περίπου ἐμερμήριζε κατὰ φρένα ὁ δικηγόρος:

— Αὐτὸς ὁ Πλίνιος δὲν θὰ εἶνε διόλου ἄσχημα μεταξὺ τοῦ Κοϊντιλιανοῦ μου τῆς πρώτης ἐκδόσεως τῆς Βενετίας καὶ τοῦ Ὁρατίου μου τῶν ἀδελφῶν Ἐλζεβίρ μετὰ τὰ μεγάλα περιθώρια καὶ τὸν σινικὸν χάρτην.

Οὕτω τούλάχιστον ἠρμήνευεν ὁ ἱατρὸς τὸν μῦθον ἐκεῖνον, ἔχοντα τὸ ἐξαιρετικὸν προνόμιον νὰ ἐρεθίζῃ σφόδρα τὰ νεῦρα αὐτοῦ. Τὰς ἐσπέρας ἐκεῖνας ἐδείκνυτο ἐξαιρετικῶς ἀμείλικτος εἰς τὸ οὐλοῦν καὶ οὐδὲν συνεχῶρει εἰς τοὺς συμπαίτορας του.

Ὁ χρόνος ἐν τούτοις ἐξηκολούθει τὴν πορείαν του καὶ εἶχε φθάσῃ τέλος ἡ ὥρα καθ' ἣν τὸ ζήτημα ἐπρεπε νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ καθηγητοῦ Χόσττετ.

Ὁ ἱατρὸς Σβαρνεγκρόνα εἰσηγήσατο τούτο μετὰ παρρησίας. Μόλις ἡ Κάζα ἀφῆκεν αὐτὸν μόνον μετὰ τῶν δύο φίλων του ὠμολόγησεν αὐτοῖς, ὅπως δι' ἐπιστολῆς εἶχεν ἤδη ἠμολογήσῃ πρὸς τὸν Ἐρσεθον, τὴν πλήρη τῶν ἐρευνῶν του ἀποτυχίαν. Οὐδὲν διεφώτισεν ἔκτοτε τὸ περιβάλλον τὴν καταγωγὴν τοῦ Ἐρικ μυστήριον, ὁ δ' ἱατρὸς, ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, ἠναγκάζετο νὰ συμπεράνῃ ὅτι τὸ μυστήριον ἐκεῖνο ἐφάνετο αὐτῷ ἀδύνακτον νὰ διαλευκανθῆ.

— Ἐν τούτοις, ἐξηκολούθησε, θὰ ἦν ἄδικος πρὸς ἐμὲ αὐτόν, ἂν δὲν ἐδήλου μετὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας ὅτι δὲν νομίζω διόλου ὅτι ἔχασα τὸ στοιχημα. Δὲν ἐπανεῦρον τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ἐρικ, εἶνε ἀληθές· ἀλλ' αἱ πληροφορίαι τὰς ὁποίας συνέλεξα ἐντῆνοισι μᾶλλον ἢ ἀναιροῦσι τὸ συμπέρασμά μου. Ἡ Κυνθία εἶνε ἡ ἦτο ἀναιτιρητῶς ἄγγλικὸν πλοῖον, καθόσον δεκαεπτὰ τοιαῦτα εἶνε ἐγγεγραμμένα εἰς τὸν Νηογνώμονα τοῦ Λούδ. Τὰ ἐθνογραφικὰ χαρακτηριστικὰ μένουσι προφανέστατα τὰ αὐτά, κελτικὰ ὡς καὶ πρότερον. Ἡ ὑπόθεσίς μου λοιπὸν περὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ Ἐρικ δὲν παραβλάπτεται πῶσος ἀπὸ τῆς ἐρεῦνας ταύτης. Τώρα, ὑπέροτε, εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶνε Ἴρλανδός, ὡς τὸ εἶχον προμαντεύσῃ πρὸς δύο ἐτῶν. Ἀλλά, ἐννοεῖτε, ὅτι δὲν δύναμαι ν' ἀναγκάσω τὴν οἰκογένειάν του νὰ φανερωθῆ, ἀναῦτη ἔχη λόγους νὰ μὴ θέλῃ ἢ ἂν ἐξηφανίσῃ!... Ἰδοῦ, φίλε μου Χόσττετ, τί εἶχον νὰ εἶπω. Τώρα εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται ν' ἀποφανθῆτε ἂν ὁ Κοϊντιλιανός τοῦ φίλου μου Βρέδεζορδ πρέπει νομίμως νὰ μετενεχθῆ εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου.

Ὁ δικηγόρος μετὰ τοὺς λόγους τοῦ σους, οἱτινες προξένησαν εἰς αὐτὸν μεγίστην ἐπιθυμίαν νὰ γελάσῃ, ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς ἐδρας αὐτοῦ, κινῶν ἡρέμα τὴν χεῖρα ὡς νὰ ἤθελε νὰ διαμαρτυρηθῆ· εἶτα δὲ προσήλωσε τοὺς μικροὺς σπινθηροβόλους ὀφθαλμοῦς του ἐπὶ τοῦ καθηγητοῦ Χόσττετ, ὅπως ἴδῃ πῶς ἐμελλε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ διλήμματος.

Ὁ καθηγητὴς Χόσττετ δὲν ἐδείξε τόσῃν ἀμνηχανίαν ὅσῃν ὑπέθετεν ὁ φίλος του. Ἀμνηχανῶν θὰ ἐφάνετο μόνον ἂν ἀκαταμάχητός τις ἀπόδειξις ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ προσαγομένη ἐπέβαλλεν εἰς αὐτὸν τὴν ὀδυνηρὰν ἀνάγκην ν' ἀποφανθῆ ὑπὲρ τοῦ ἐνός ἢ

του ἑτέρου· διότι ἕνεκα τοῦ συνετοῦ καὶ ἀναποφασίστου χαρακτήρος του ὁ καθηγητὴς πρῶτιμα πάντοτε τὰς ἀορίστους λύσεις. Ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν ἦτο ἔξοχος καὶ ἀπαράμιλλος εἰς τὸ δεικνύειν ἐναλλάξ καὶ τὰς δύο τοῦ πράγματος ἀπόψεις καὶ πλέειν ἐν τῇ ἀοριστίᾳ ὡς ὁ ἰχθύς ἐν τῇ ὕδατι. Τὴν ἐσπέραν δ' ἐκείνην ἐφάνη ὄντως ἄξιος ἐκινεῖν.

— Ἀναμφισβήτητον εἶνε, εἶπε σείων τὴν κεφαλήν, ὅτι ἡ ὑπαρχὴς δεκαεπτὰ πλοίων φερόντων τὸ ὄνομα *Kurthia* εἶνε σπουδαῖον τεκμήριον ὑπὲρ τοῦ συμπεράσματος τοῦ διαπρεποῦς φίλου μας. Τὸ τεκμήριον τοῦτο, συνδεόμενον καὶ πρὸς τὰ ἐθνογραφικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ παιδίου, ἔχει βεβαίως μεγάλην βαρῦτητα καὶ δὲν διστάζω νὰ εἶπω ὅτι μοὶ φαίνεται σχεδὸν πειστικόν. Δὲν δυσκολευομαι μάλιστα νὰ ἠμολογήσω ὅτι ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐκφράσω ἰδίαν μου γνώμην περὶ τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ Ἑρῖκ, ἡ γνώμη αὕτη θὰ ἦτο ἡ ἐξῆς· αἱ πιθανότητες πᾶσαι εἶνε ὑπὲρ τῆς ἱρλανδικῆς καταγωγῆς!... Ἄλλ' ἀπὸ τῆς πιθανότητος μέχρι τῆς βεβαιότητος ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις, νομίζω δὲ ὅτι ἀπαιτεῖται βεβαιότης διὰ ν' ἀποφασίσῃ τις περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος. Ὅσον μεγάλαί καὶ ἂν εἶνε αἱ ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ Σβαρμεγκρόνα πιθανότητες, ὁ Βρέδεζορδ δύναται ν' ἀντιτάξῃ ὅτι ἠλείπει ἡ πλήρης ἀπίδειξις. Δὲν βλέπω λοιπὸν κανένα ἀποχρῶντα λόγον νὰ δηλώσω ὅτι ὁ ἰατρός ἐκέρδησε τὸν Κοϊντιλιανὸν ὅπως οὐδὲ ὅτι ὁ ἀντίπαλός του ἐκέρδησε τὸν Πλίνιον. Κατ' ἐμὴν γνώμην, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα μένει ἄλυτον, τὸ στοιχείον καταργεῖται, καὶ τοῦτο εἶνε, νομίζω, ἀρκετὰ εὐχάριστος λύσις καὶ διὰ τοὺς δύο σας.

Ὅπως πᾶσαι αἱ συνδιαλλακτικαὶ ἀποφάσεις, ἡ τοῦ καθηγητοῦ Χόστετ εἰς οὐδέτερον τῶν ἐνδιαφερομένων εὐηρέστησεν.

Ὁ ἰατρός ἐποίησε διὰ τοῦ κάτω χεῖλους μορφασμὸν σαφῶς ἐκφράζοντα τὴν δυσἀρεσκείαν του. Ὁ δὲ Βρέδεζορδ ἠνωρθώθη βιαίως, κραυγάζας·

— Σὺς παρακαλῶ, κύριε Χόστετ, μὴ ἐξάγετε τὸσον βιαστικὰ τὸ συμπέρασμά σας!... Ἐπειδὴ ὁ Σβαρμεγκρόν, λέγετε, δὲν ἀπέδειξεν ἐπιπρὸς τὸ γεγονός, τὸ ὅποιον ἄλλως σὺς φαίνεται πιθανόν, δὲν δύνασθε ν' ἀπορνήθητε ποῖος ἐξ ἡμῶν ἐκέρδησεν. Ἄλλὰ τί θ' ἀπαντήσητε ἂν ἐγὼ σὺς ἀποδείξω ἐδῶ καὶ ἀμέσως ὅτι ἡ *Kurthia* δὲν ἦτο διόλου ἀγγλικὸν πλοῖον;

— Τί θ' ἀπαντήσω; εἶπεν ὁ καθηγητὴς, ταρραχθεὶς ἐκ τῆς αἰφνιδίως ἐπιθέσεως... Σὺς βεβαίως, οὐτ' ἐγὼ δὲν τὸ εἰξεύρω. Θὰ ἴδω, θὰ ἐξετάσω τὸ ζήτημα ὑπὸ πάσας τὰς ἐπιόψεις, καί... Ἰδοῦ, ἐξετάσατέ το ὅσον θέλετε! εἶπεν ὁ δικηγόρος· καὶ εἰσαγαγὼν τὴν δεξιὰν χεῖρα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν θυλάκιον τοῦ ἐπενδύτου του ἔλαβε τὸ χαρτοφυλάκιον αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἐξέβηκεν

ἐπιστολὴν περιεχομένην εἰς ἐν τῶν κιτρίνων ἐκείνων περιβλημάτων, ἅτινα ἐκ πρώτης ὄψεως μαρτυροῦσι τὴν ἀμερικανικὴν αὐτῶν καταγωγὴν. Ἰδοῦ ἀναγνώσατε! εἶπε, θεὸς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ ἰατροῦ, ὅστις ἀνέγνω γωνυῖα τῇ φωνῇ:

*Πρὸς τὸν κύριον Βρέδεζορδ δικηγόρον,
εἰς Στοκόλμην.*

Νέα Ὑόρκη, 27 Ὀκτωβρίου.

Κύριε, ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 4 τρέχοντος τιμίας σας, σπεύδω νὰ σὺς γνωστοποιήσω τὰ ἐπιβεβαιωμένα: 1) Ἐν πλοῖον ὀνομαζόμενον *Kurthia*, ἔχον πλοίαρχον τὸν Βάρτωνα καὶ ἀνήκον εἰς τὴν γενικὴν ἐν Καναδᾷ μεταγωγικὴν ἐταιρίαν ἐναυάγησεν αὐτανδρον ἀκριβῶς πρὸ δεκαεσσάρων ἐτῶν ἐπὶ τῆς παραλλήλου τῶν Φεροῶν νήσων.

2) Τὸ πλοῖον τοῦτο ἦτο ἠσφαλισμένον εἰς τὴν Γενικὴν τῶν ἀτμοπλοίων ἠσφαλιστικὴν ἐταιρίαν (General Steam navigation insurance company) τῆς Νέας Ὑόρκης ἀντὶ τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων χιλιάδων δολαρίων.

3) Ἐπειδὴ ἡ ἐξαφάνισις τῆς «*Kurthia*» ἔμεινεν ἀνεξήγητος, τὰ δὲ αἰτία τοῦ ναυαγίου δὲν ἐδικαιολογήθησαν ἐπαρκῶς εἰς τὴν Ἀσφαλιστικὴν ἐταιρίαν, προέκυψε δικὴ ἡν ἀπώλεσαν οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ρηθέντος πλοίου.

4) Ἡ ἀπώλεια τῆς δικῆς ταύτης ἐπήνεγκε τὴν διάλυσιν τῆς ἐν Καναδᾷ μεταγωγικῆς ἐταιρίας, μὴ ὑφισταμένης ἀπὸ ἑνδεκα ἐτῶν.

Ἀναμένων νέας διαταγὰς, σὺς παρακαλῶ, κύριε, νὰ δεχθῆτε τὴν εἰλικρινῆ διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς μου.

*Ἰερραίας Σμιθ Οὐάιλκερ καὶ Σα.
πράκτορες.*

— Λοιπὸν, πῶς σὺς φαίνεται; ἠρώτησεν ὁ κύριος Βρέδεζορδ, εὐθύς ὡς ὁ ἰατρός ἐπέρχε τὴν ἀναγνώσιν του. Ὁμολογεῖτε ὅτι ἔχει ἀξίαν αὐτὸ τὸ ἔγγραφο;

— Τὸ ὁμολογῶ εὐχαρίστως, ἀπεκρίθη ὁ ἰατρός. Ἄλλὰ πῶς διάβολο καταρωθῶσατε νὰ τὸ βάλετε εἰς τὸ χέρι;

— Ἀπλούστατα. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν μοῦ ὠμίλησατε περὶ τῆς *Kurthia* ὡς περὶ πλοίου κατ' ἀνάγκην ἀγγλικῆς, μοῦ ἐπῆλθεν ἀμέσως κατὰ νοῦν ὅτι παρὰ πολὺ περιωρίζετε τὸν κύκλον τῶν ἐρευνῶν σας, καὶ ὅτι τὸ πλοῖον ἦτο πολὺ δυνατόν νὰ εἶνε καὶ ἀμερικανικόν. Ἰδὼν ὅτι ὁ καιρὸς παρήρχετο καὶ δὲν καταρωθῶνατε τίποτε, ἐσκέφθην νὰ γράψω εἰς Νέαν Ὑόρκην. Μετὰ τὴν τρίτην μου ἐπιστολὴν ἔλαβον αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀπλούστατον, ὡς βλέπετε, ἀλλὰ δὲν νομίζετε ὅτι μοῦ ἐξασφαλίζει,

ἀναμφισβητήτως πλέον τὴν κυριότητα τοῦ Πλίνιον σας;

— Τὸ συμπέρασμά σας μοῦ φαίνεται βεβιασμένον! ἀντίπερ ὁ ἰατρός ἀναγινώσκων αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν ἐν σιγῇ ὡσεὶ ἐξήτει νέα ἐπιχειρήματα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του.

— Τί ἐννοεῖτε βεβιασμένον; ἀνέκραξεν ὁ δικηγόρος. Σὺς ἀποδεικνύω ὅτι τὸ πλοῖον ἦτο ἀμερικανικόν, ὅτι ἐναυάγησεν ἐπὶ τῆς παραλλήλου τῶν Φεροῶν νήσων, πλησίον τῶν νορθηγιῶν ἀκτιῶν, ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν ἧτις συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἔλευσιν τοῦ παιδίου καὶ δὲν πείθεσθε περὶ τῆς πλάνης σας;

— Διόλου! Σημειώσατε, ὅτι δὲν ἀνοῦμαι διόλου τὴν μεγάλην ἀξίαν τοῦ ἐγγράφου σας. Ἀνεκαλύψατε ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεκαλύψω ἐγὼ, τὴν ἀληθῆ *Kurthia*, ἧτις ἐναυάγησεν εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τὰς ἀκτῆς μας ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν τῆς εὐρέσεως τοῦ παιδίου!... Ἄλλ' ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὺς παρατηρήσω ὅτι ὅλα αὐτὰ ἴσα ἴσα ἐπικυροῦσι τὴν θεωρίαν μου. Διότι ἐπὶ τέλος τὸ πλοῖον ἦτο καναδικόν, δηλαδὴ ἀγγλικόν, ἐπειδὴ δὲ τὸ ἱρλανδικόν στοιχεῖον εἶνε ἄφθονον εἰς τὸν Καναδᾶν, ἔχω τοῦ λοιποῦ ἕνα λόγον περισσότερο νὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ παιδίον εἶνε ἱρλανδικῆς καταγωγῆς!

— Ἄ! Αὐτὰ ἐξάγετε ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν μου! ἀνέκραξεν ὁ Βρέδεζορδ μᾶλλον δυσηρεστημένος ἢ ὅσον προσεπάθει νὰ φανῇ. Καὶ χωρὶς ἄλλο, θὰ δυσχυρίζεσθε ἀκόμη ὅτι δὲν ἐχάσατε τὸν Πλίνιον σας;

— Βεβαίως.

— Ἰσως μάλιστα νομίζετε ὅτι ἔχετε καὶ δικαιώματά τινα ἐπὶ τοῦ Κοϊντιλιανοῦ μου.

— Δὲν εἰξεύρω, ἀλλ' ἐλπίζω ν' ἀποδείξω τὰ δικαιώματά μου ταῦτα δι' αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς ἀνεκαλύψεώς σας, φθάνει νὰ μοῦ παραχωρήσητε μίαν ἄλλην προθεσίαν καὶ ν' ἀνανεώσητε τὸ στοιχείμα μας.

— Ἔστω! δέχομαι! Πόσον καιρὸν θέλετε;

— Δύω ἔτη, καὶ ὡς τέρμα τῆς προθεσίμας μας ἄς ὀρίσωμεν τὰ μετὰ δύο ἔτη Χριστοῦγεννα.

— Σύμφωνοι! ἀπεκρίθη ὁ Βρέδεζορδ. Ἄλλὰ σὺς βεβαίως, ἐξοχώτατε, ὅτι θὰ κάμετε καλὰ νὰ μοῦ στείλετε ἀμέσως τὸν Πλίνιον σας!

— Δὲν τῶχω σκοπὸν! Θὰ φαντάζῃ τὸσον εὐμαρῶς εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου εἰς τὸ ἰλάγι τοῦ Κοϊντιλιανοῦ σας!...

Z.

Ἡ γνώμη τῆς Βάρδας.

Κατ' ἀρχὰς ὁ Ἑρῖκ, ἐν τῇ πρώτῃ τῆς θυσιᾶς ὁρμῇ, ἐπεδόθη ὀλοφύχως εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἀλιεύς προσπαθῶν πάσῃ δυνάμει νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἐγνώρισεν ἄλλον βίον. Πρῶτος πάντοτε ἐγει-

ρόμενος, πρῶτος ἠτοίμαζε τὸ ἀκάτιον τοῦ θεοῦ πατρός του, καὶ παρεσκευάζε τὰ πάντα. Ἄν ἦτο νηνεμία, ὁ Ἑρῖκ ἐλάμβανε τὰς βαρεῖας κόπας, ἐκωπηλάτει ἰσχυρῶς, ἐφαίνετο ὅτι ἐπιζητεῖ τὰς μάλιστα τραχείας καὶ ἐπιμόχθους τῶν ἐργασιῶν. Οὐδὲν κατέβαλλεν αὐτόν, οὔτε ἡ μακρὰ διαμονὴ ἐν τῇ ἀμφιπύθμενι βυτίνῃ ἐν ἣ ἀναμένει ὁ ἀλιεύς τοῦ ὀνίσκου ὅπως συλληφθῆ εἰς τὴν ὁμίαν αὐτοῦ ὁ ἰχθύς, οὐδὲ αἱ ποικίλαι παρασκευαὶ εἰς ἃς ὑποβάλλει αὐτὸν συλληφθέντα, ἐξάγων κατ' ἀρχὰς μὲν τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἧτις εἶνε γευστικωτάτη, εἶτα δὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ ὅσῃ πρὶν ρίψῃ αὐτόν εἰς τὸ ἰχθυοδοχεῖον ὅπου ταριχεύεται τὸ πρῶτον. Οἰονόησθε καὶ ἂν ἦτο τὸ ἔργον, ὁ Ἑρῖκ ἐξετέλει αὐτὸ οὐ μόνον εὐσυνειδήτως ἀλλὰ καὶ μετὰ τινος πάθους. Ἡ ἐπιμέλεια ἦν κατέβαλλε καὶ περὶ τὰς ἐλαχίστας τοῦ ἐπαγγέλματος λεπτομερείας ἐξέπληττε τὸν γαλήνιον Ὀθωνα.

— Πῶς θὰ ἐστενωχωρήσουν ἐκεῖ πέρα 'ς τὴν Στοκόλμην! τῷ ἔλεγεν ἀφελῶς ὁ ἀγαθὸς νεανίσκος. Μονάχα ἂμα ἀφήσης τὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ πρὸς εἰς τ' ἀνοικτὰ ζῆς ἀληθινά. Ἐξῶ ἀπὸ τὴν θάλατταν τίποτε δὲν σοῦ ἀρέσει.

Σχεδὸν πάντοτε, ὅσκις ἡ συνδιάλεξις ἐλάμβανε τὴν τροπὴν ταύτην, ὁ Ἑρῖκ ἔμεινε σιωπηλός· ἐνίστατο, τούνηκτιον, ἐπελαμβάνετο αὐτὸς τοῦ θέματος τοῦτου προσπαθῶν νὰ πείσῃ τὸν Ὀθωνα, ἢ μᾶλλον νὰ πείσῃ ἑαυτὸν ὅτι ὠραιοτέρα ζωὴ τῆς ἰδικῆς των δὲν ὑπῆρχε.

— Κ' ἐγὼ ἔτσι θαρρῶ! ἀπάνητα ὁ ἄλλος ἠρέμα μειδιῶν.

Καὶ ὁ δυστυχὴς Ἑρῖκ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον ὅπως πνίξῃ στεναγμὸν τινα.

Τὸ ἀληθὲς εἶνε ὅτι ἐθλίβετο βαθῶς διότι ἐγκατέλιπε τὰς σπουδὰς του, διότι ἐβλεπεν ἑαυτὸν καταδικασμένον εἰς αὐτόχρονα χειρωνακτικὸν ἔργον. Ὅτε ἐπῆρχοντο εἰς αὐτόν αἱ σκέψεις αὐταὶ κατέβαλλε πᾶσαν τὴν ἰσχύν αὐτοῦ ὅπως τὰς ἀποθήσῃ καὶ ἀντεπάλασε κρατερῶς κατ' αὐτῶν. Ἄλλὰ μεθ' ὅλην τὴν θέλησίν του, πικρία καὶ θλίψις κατεκυρίευσεν αὐτόν. Ἄλλ' ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἠνείχετο νὰ μαντεύσῃ τις τὴν ἀποθάρρυνσίν του. Τὸ ἐπόμενον γεγονός, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος συμβάν, κατέστησεν οὐκυτέρων ἐπὶ τὴν ἀνίαν του.

Τὴν περὶ τῆς ὁ λόγος ἡμέραν ὁ ἀλιεύς καὶ οἱ δύο υἱοὶ του εἰργάζοντο δραστηρίως ἐν τῇ παραπήγματι πρὸς στοίβασιν τῶν ταριχευθέντων ὀνίσκων. Ὁ οὐρανὸς ἦτο τεφρόχρους. Οἱ δύο νεανίσκοι μεθ' ὅλην τὴν προθυμίαν αὐτῶν παρετήρησαν ὅτι λίαν δυσχερὴς καὶ ὀδυνηρὰ ἀπέβαιναν ἡ ἐργασία· θὰ ἔλεγε τις ὅτι πάντα περὶ αὐτοὺς ἐβάρυνον πλέον τοῦ συνήθους καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος συμπεριλαμβανομένου.

— Παράξενον! είπεν ὁ Ἐρικ, βοΐζουσι τ' αὐτά μου ὡς νὰ ἤμην μέσα εἰς ἀερόστατον, εἰς ὕψος τεσσάρων ἢ πέντε χιλιάδων μέτρων.

Σχεδὸν δὲ ταύτοχρόνως ἡ βίσις αὐτοῦ ἤρξατο αἰμορροῦσα. Ὁ Ὄθων ὄραιοι ἤσθάνετο συμπτώματα, εἰ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τὰ καθορίσῃ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκριθείας.

— Νομίζω ὅτι τὸ βαρόμετρον θὰ κτετέθῃ πολὺ! ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Ἐρικ. Ἄνεῖχα καιρὸν νὰ τρέξω ἔως τοῦ Μαλαρίου, θὰ ἐπιγίνομαι νὰ τὸ ἰδῶ.

— Ἐχεις ὅσον καιρὸν θέλεις, ἀπεκρίθη ὁ Ὄθων. Κύττα· ἡ δουλειὰ μας σχεδὸν ἐτελείωσε, καὶ ἂν τύχῃ καὶ ἀργήσῃ δὲν θὰ χαλάσῃ δὲ ὁ κόσμος, τὴν ἀποτελειώσω μοναχός μου!

— Καλὰ λοιπὸν, πηγαίνω, είπεν ὁ Ἐρικ. Τὶ νὰ σοῦ εἰπῶ, Ὄθων, δὲν εἰξέυρω διατὶ αὐτὴ ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαιρας μὲ ἀνησυχεῖ τόσον πολὺ!... Πόσον ἤθελα νὰ ἔχῃ ἐπιστρέψῃ ὁ πατέρας!

Ἐνῶ διηθύνετο πρὸς τὸ σχολεῖον συνήντησε καθ' ὁδὸν τὸν Μαλάριον.

— Σὺ εἶσαι, Ἐρικ; είπεν ὁ διδάσκαλος. Χαίρω πολὺ ὅτι δὲν εἶσαι εἰς τὴν θάλασσαν!.. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἤρχομαι νὰ ἐρωτήσω!.. Τὸ βαρόμετρον ἔχει καταβῆ φοβερὰ ἰδῶ καὶ μισὴν ὥραν!... Ποτέ μου δὲν εἶδα ἕμοιον πρᾶγμα. Τώρα δεικνύει 718 χιλιοστημῆρις. Μεγάλῃν τρικυμίαν θὰ ἔχωμεν ἐξάπαντος.

Πρὶν περᾶν τὸν λόγον αὐτοῦ ὁ Μαλάριος, βροντῆ τρομερᾷ, ἦν ἐπηκολούθησε συριγμὸς ἀπαίσιος διέσχισε τὸν ἀέρα. Ὁ οὐρανὸς καλυφθεὶς ἐν μιᾷ στιγμῇ πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ μελανοτάτης κηλίδος ἐγνωσθή πνιταχόθεν μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Αἶφνης δὲ, μετὰ παρεμπεσοῦσαν πλήρη σιγῇ, τὰ φύλλα τῶν δένδρων, τὰ κάρφη τῶν ἀχύρων, ἡ ἄμμος, οἱ χάλικες ἐσάρωθησαν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ὑπὸ τοῦ καταγιγίζοντος ἀνέμου. Ἡ καταγιγίσις εἶχεν ἐπισκήψῃ.

Ἡ σφοδρότης αὐτῆς ἦτο φοβερὰ καὶ πρωτοφανής. Αἱ θύραι, τὰ παραθυρόφυλλα, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ αὐταὶ αἰ στέγαι ἀφρηπάγησαν ὡς πτερὰ. Οἰκοὶ κατέρρεον. Πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ παρὰ πᾶσα κατεκρημνίσθησαν ὑπὸ τῆς κενωθῆτος τοῦ ἀνέμου πνοῆς. Ἐν τῷ ὄρμίσκῳ, συνήθως γαληνιαῖο ὡς φρέαρ καὶ κατὰ τὰς δεινοτάτας τῶν τρικυμιῶν τοῦ πελάγους, πελώρια ὑψούντο τὰ κύματα θραυόμενα κατὰ τῆς ἀκτῆς μετὰ δεινοῦ πατάγου.

Ὁ τυρὼν λυσσώδως ἐπέλθων διήρκεσεν ἐπὶ ὥραν ὅλην, εἶτα δὲ περιορισθεὶς ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν ὄρέων τῆς Νορβηγίας ἐκ μίσε πρὸς νότον καὶ ἀπῆλθεν ὡς σκῶσις τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην. Ἐν τοῖς χρονικοῖς τῆς μετεωρολογίας εἰμεινεν ὡς εἰς τῶν ἐξαιρετικῶν καὶ καταστρεπτικῶν ἐξ ὅσων ποτὲ διῆλθον τὸν Ἀτλαντικόν.

Οἱ φοβεροὶ τῆς ἀτμοσφαιρας σάλιοι προαγγέλλονται ἐπὶ τῶν χρόνων ἡμῶν ὑπὸ τοῦ τηλεγράφου. Ὄθεν οἱ πλείστοι τῶν λιμένων τῆς Εὐρώπης εἰδοποιηθέντες διὰ τοῦ σύρματος εἶχον εὐτυχῶς προλάβῃ νὰ σημάνωσι τὸν κίνδυνον εἰς τὰ ἀποπλέοντα ἢ μὴ ἀσφαλῶς ἠγκυροβολημένα πλοῖα. Τὰ δυστυχῆματα λοιπὸν προελήθησαν ἐν τινι μέτρῳ. Ἄλλ' ἐπὶ τῶν ἀποκέντρων ἀκτῶν, ἐν τοῖς χωρίοις τῶν ἀλιείων καὶ ἐν τῷ πελάγει τὰ ναυάγια ὑπερέβησαν πάντα ὑπολογισμὸν. Τὸ γραφεῖον τοῦ Νηογνώμονος καὶ τὸ τοῦ Λοῦδ' ἐν Γαλλίᾳ ἐσημείωσαν ὑπὲρ τὰ ἐπτακόσια τριάντα.

Ἡ πρώτη σκέψις ἀπάσης τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἐρσεβον, ὡς καὶ χιλιάδων ἄλλων οἰκογενειῶν ἀλιείων, τὴν ἀποφράδα ἐκείνην ἡμέραν, ἐστράφη ὡς εἰκός, πρὸς τοὺς ἐν τῇ θαλάσῃ οἰκείους. Ὁ Ἐρσεβον συνήθως ἠλιεῦεν εἰς τὴν δυτικὴν ἀκτὴν ἀρκούντως μεγάλης νήσου, κειμένης δύο περίπου μίλια ἀπὸ τοῦ στομίου τοῦ ὄρμίσκου, ἐκείνης ἀκριβῶς παρ' ἣν εἶχε σώσῃ νήπιον τὸν Ἐρικ. Ἡλιεῖον, ὡς ἐκ τῆς ὥρας καθ' ἣν ἐπέσκηψεν ἡ καταγιγίσις, ὅτι εἶχε προφθάσῃ νὰ σωθῇ, ἔστω καὶ προσαράσσω τὸ ἀκάτιον αὐτοῦ εἰς τὴν χαμαλὴν καὶ ἀμμώδη ἀκτὴν. Ἄλλ' ἐκ τῆς μεγάλης αὐτῶν ἀνησυχίας ὁ Ἐρικ καὶ ὁ Ὄθων δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀναμεινωσὶ μέχρις ἐσπέρας ὡς ἐξελέγξωσι τὸ βásiμον τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Μόλις ὁ ὄρμισκος ἀνέλαθε τὴν συνήθη γαλήνην, μετὰ τὴν ἀπόροδον τῆς θυέλλης, ἐπεισαν γειτονὰ τινὰ νὰ τοῖς δανείσῃ τὸ ἀκάτιόν του ὡς μεταβῶσι πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ πατρὸς των. Ὁ Μαλάριος ἀπήτησεν ἐπιμόνως νὰ συνοδεύσῃ τοὺς νεανίσκους εἰς τὴν ἐξερεύνησιν ταύτην. Ἀπῆλθον λοιπὸν καὶ οἱ τρεῖς, ὑπὸ ἀγωνιώδους βλέμματος τῆς Κατρίνας καὶ τῆς θυγατρὸς τῆς προπεμφθέντες.

Πρὸ τοῦ ὄρμίσκου ὁ ἄνεμος εἶχε κοπάσῃ ἀλλ' ἐπνεεν ἐκ δυσμῶν καὶ ὅπως ἐξέλιθωσι τοῦ στομίου ἐδέησε νὰ συστείλωσι τὸ ἰστίον καὶ προχωρήσωσι κωπηλατοῦντες. Τοῦτο ἐπῆνεγκε βραδύτητα ὀλοκλήρου ὥρας.

Ἐξελθόντες τοῦ στομίου εὐρέθησαν κατέναντι ἀπροσδοκῆτου κωλύματος. Ἡ καταγιγίσις ἐξηκολούθει μαινομένη ἐπὶ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τὰ κύματα θραυόμενα κατὰ τοῦ νησιδίου ὑπερφάττει τὴν εἴσοδον τοῦ ὄρμίσκου τῆς Νορῆς ἐσχημάτιζον δύο βεῦματα ἄτινα ἐνούμενα ὀπισθεν τοῦ νησιδίου τούτου εἰσώρμων εἰς τὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὄρμίσκου πόρον ἀκατασχέτως. Ἦτο ἀδύνατον νὰ προχωρήσωσι μόνον ἀτμόπλοῖόν τι θὰ τὸ κατάρθου, δυσχερῶς δὲ καὶ τοῦτο· ἀλλ' ἀσθενὲς ἀκάτιον ἐλαυνόμενον διὰ κωπῶν καὶ ἀντίπρωρον ἔχον τὸν ἄνεμον, τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ; Ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποστρέψωσι εἰς τὴν Νορῆν καὶ ἀναμεινωσῃ.

Τὴν συνήθη ὥραν τῆς ἐπανάδου τῶν ἀκατιῶν δὲν ἐπανῆλθεν ὁ Ἐρσεβον. Ἄλλὰ δὲν εἶχεν ἐπανέλθῃ ὁμοίως οὐδεὶς τῶν μεταβάντων εἰς ἀλιείαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Πιθανώτερον λοιπὸν ἦτο ὅτι κοινόν τι κώλυμα ἐκράτησεν αὐτοὺς ἐκτὸς τοῦ ὄρμίσκου ἢ ὅτι δυστυχῆμα τι ἐπῆλθεν. Ἐν τούτοις θλιβερωτάτῃ παρῆλθεν ἡ ἐσπέρα ἐν τοῖς οἰκίσκοις ἐξ ὧν ἐλειπέ τις τῶν οἰκείων. Ἐφ' ὅσον δὲ προύχωρει ἡ νύξ καὶ οἱ ἀπόντες δὲν ἐπέστρεπον, ἡ ἀγωνία ἐπετεινέτο· ἐν τῷ οἰκίσκῳ τοῦ Ἐρσεβον οὐδεὶς κατεκλίθη. Διῆλθον τὰς μακρὰς τῆς προσδοκίας ὥρας περὶ τὴν πυρὰν τῆς ἐστίας ἐν σιγῇ καὶ ἀγωνίᾳ.

Ἡ ἡμέρα τὸν Μάρτιον ἔρχεται βραδέως ἐν ταῖς βορείαις ταύταις χώραις. Ἐκείνη ἀνέτειλε διαυγῆς καὶ καθαρὰ τοῦλάχιστον ὁ ἀπόγειος ἄνεμος ἐπνεε πρὸς τὸ πέλαγος, ὅθεν ὑπῆρχεν ἐλπίς νὰ διαβῶσι τὸν πόρον. Ἀληθῆς στολίσκος ἀκατιῶν, ἀποτελούμενος ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν εὐρισκομένων διαθεσίμων εἰς Νορῆν, ἠτοιμάζετο ν' ἀποπλεύσῃ πρὸς ἀναζήτησιν των, ὅτε ἀνηγγέθη ὅτι πολλὰ πλοῖα ἤρχοντο, ἄτινα πράγματι μετ' ὀλίγον ἀφίκοντο εἰς τὸ χωρίον.

Ἦσαν τὰ τὴν προτεραίαν πρὸ τοῦ τυφῶνος ἀναχωρήσαντα πάντα ἐκτὸς τοῦ ἀκατιοῦ τοῦ Ἐρσεβον.

Οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ παράσχῃ πληροφορίαν τινὰ περὶ αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο δ' ἔτι ὅτι δὲν ἐπέτρεψε μετὰ τῶν ἄλλων καθίστα μᾶλλον ἀνησυχαστικὴν τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, διότι πάντες οἱ ἀλιεῖς δεινῶς εἶχον κινδυνεύσῃ. Οἱ μὲν εἶχον καταληφθῆ ὑπὸ τοῦ τυφῶνος καὶ ἐρρίβθησαν εἰς τὴν ἀκτὴν ἔπου τὰ πλοῖα τῶν ἐξώκειλαν. Ἄλλοι ἠδυνήθησαν νὰ καταφύγωσι εἰς μυχόν τινα μὴ ἐκτεθειμένον εἰς τὴν καταγιγίσι. Ὀλίγοι δ' εἶχον εὐρέθῃ εἰς τὴν ξηρὰν τὴν κρίσιμον ἐκείνην στιγμῇν.

Ἀπερσίσθη ὅπως ὁ ἔτοιμος ἦδη πρὸς ἀπόπλο.ν στολίσκος μεταβῆ πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἀπόντος. Ὁ Μαλάριος ἠθέλησε καὶ πάλιν νὰ συμμετάσχῃ τῆς ἐξερεύνησεως μετὰ τοῦ Ἐρικ καὶ τοῦ Ὄθωνος. Μεγαλόσωμὸς τις κιτρινόβριξ κύων καταφανῆ σημεῖα ἀνησυχίας δεικνύων ἔτυχε τῆς κδείας νὰ συνεπιβῆ τοῦ ἀκατιοῦ των. Ἦτο ὁ Κλάας, ὁ γριλιχνδικὸς κύων ὃν ὁ Ἐρσεβον εἶχε φέρῃ ἐκ τινος πλοῦ αὐτοῦ μέχρι τοῦ ἀρωτηρίου Φάρουελλ.

Ἀμα ἐξελθόντα τοῦ πόρου τὰ πλοῖα κωπηλατοῦντα τὰ μὲν δεξιὰ τὰ δὲ ἀριστερὰ ὅπως ἐξερεύνησιν τὰς ἀναριθμήτους νήσους ἀλτινες εἶνε διεσπαρμέναι περὶ τὸν ὄρμισκον τῆς Νορῆς ὡς καὶ καθ' ὅλην τὴν νορβηγικὴν ἀκτὴν.

Ὅτε, κατὰ τὸ σύνθημα αὐτῶν, τὴν μεσημβριαν συνητήθησαν ἐξω τοῦ στομίου, οὐδὲν ἔχνος τοῦ Ἐρσεβον εἶχεν εὐρέθῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐρευνα εἶχεν γίνε μετ' ἄκρας προσοχῆς, ἄπαντες ἦσαν

σύμφωνοι ὅτι οὐδὲν ἄλλο δυστυχῶς ὑπελείπετο εἰ μὴ νὰ ἐπιστρέψωσι εἰς τὸ χωρίον.

Ἄλλ' ὁ Ἐρικ δὲν ἀπεθαρρύνθη οὐδ' ἀπέλιπε πᾶσαν ἐλπίδα. Ἐδήλωσεν ὅτι ἐξερευνήσας τὰς πρὸς νότον νήσους ἤθελε τώρα νὰ ἐξερευνήσῃ καὶ τὰς πρὸς βορρᾶν. Ὁ Μαλάριος καὶ ὁ Ὄθων ὑπεστήριξαν τὴν γνώμην του, οἱ δ' ἄλλοι ἀλιεῖς ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποκύψωσι εἰς τὴν ἐπιθυμίαν του· δόντες λοιπὸν εἰς αὐτοὺς κέλητά τινα (πάσσαρον) ὡς ἀποπειραθῶσι τὴν ἐσχάτην ταύτην ἀναζήτησιν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Νορῆν.

Ἡ ἐπιμονὴ αὕτη ἐμελλε νὰ στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας. Περὶ τὴν δευτέραν ὥραν, ἐν ᾧ τὸ ἀκάτιον παρέπλεε νησιδίων παρακείμενον τῇ ξηρᾷ, ὁ Κλάας ἤρξατο αἶφνης ὑλακτῶν. Πρὶν δὲ δυνηθῶσι νὰ κρατήσωσιν αὐτὸν ὤρμησεν εἰς τὸ ὕδωρ δραμῶν πρὸς τὰς ὑφάλους.

Ὁ Ἐρικ καὶ ὁ Ὄθων ἰσχυρῶς κωπηλατοῦντες ἐχώρησαν κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Μετ' ὀλίγον εἶδον ὅτι ὁ κύων ἐξελθὼν εἰς τὸ νησιδίων ἐπήδα ὠρῶμενος περὶ πρᾶγματός τινος ἀνθρώπινον ἔχοντος σχῆμα καὶ ἐκτάδην κειμένου ἐπὶ τοῦ τεροῦ βράχου.

Προσεπέλασαν ἐν ἄκρῳ σπουδῇ.

Πράγματι ἀνθρωπὸς τις κατέκειτο ἐκεῖ, καὶ ὁ ἀνθρωπος οὗτος ἦτο ὁ Ἐρσεβον!.. Ὁ Ἐρσεβον καθημαγμένος, ὠχρὸς, ἀκίνητος καὶ ψυχρὸς, ἀναίσθητος—νεκρὸς ἴσως!.. Ὁ Κλάας ἔλειχε τὰς χεῖρας αὐτοῦ γούζων. Ὁ Ἐρικ ἐγονυπέτησεν εὐθὺς παρὰ τὸ παγερὸν σῶμα καὶ προσήλωσε τὸ οὖς του ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς καρδίας.

— Ζῆ!.. ἄκούω ἕνα παλμόν!.. ἀνέκραξε.

Ὁ Μαλάριος, δραξάμενος τοῦ ἐνός των βραχιόνων τοῦ Ἐρσεβον καὶ ἀναζητῶν τὸν σφυγμὸν ἐπεισε θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν, εἰς σημεῖον ἀμφιβολίας ἀλλ' οὐδὲν ἤττον ἠθέλησε ν' ἀποπειραθῇ πάντα τὰ ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ὀριζόμενα μέτρα. Ἀνελίζας εὐρὺν ἐριούχον ζωστήρα, ὃν ἔφερε περὶ τὴν ὄσφυν, διέσχισεν εἰς τρεῖς μέρη, ἔδωκεν ἕνα ἐν εἰς ἕκαστον τῶν νεκρίσκων καὶ ἤρξατο μετ' αὐτῶν προστρέβων ῥωμαλέως τὸ στήθος τὰς κνήμας καὶ τοὺς βραχίονας τοῦ ἀλιεῖος.

Μετ' ὀλίγον ἀδιστακτικῶς κατεφάνη ὅτι ἡ προστριβὴ ἀνεξωγοῖνε τὴν κυκλοφορίαν. Οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας καθίσταντο ἤττον ἀσθενεῖς, τὸ στήθος ἀνεσηκώθη, ἀσθενῆ, ἀναπνοὴ ἐξέφυγε τῶν χειλέων... Ἐν τέλει ὁ Ἐρσεβον συνῆλθεν ἐκ τῆς λιποθυμίας του δυσδιάκριτον ἐκβαλὼν στεναγμὸν.

Ὁ Μαλάριος καὶ οἱ δύο νέοι ἀνεγείραντες αὐτὸν μετεκόμισαν ἐν σπουδῇ εἰς τὸ ἀκάτιον. Καθ' ἣν δὲ στιγμῇν ἀπέθετον αὐτὸν ἐπὶ στρωμνῆς ἐξ ἰστίων, ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Νὰ πιῶ! εἶπε δι' ἀσθενοῦς φωνῆς.

Ὁ Ἐρικ ἔθηκεν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ φιάλην οἰνοπνεύματος. Κατέπιε σταγόνας τινὰς καὶ ἐφάνη λαβῶν ἐπίγνωσιν τῶν κατ' αὐτόν, ἐφ' ὅσον

ἡδύνατό τις νὰ συμπεράνη ἐκ τοῦ πλήρους στοργῆς καὶ εὐγνωμοσύνης βλέμματός του. Ἄλλὰ καταβληθεὶς σχεδὸν ἀμέσως ὑπὸ τῆς κοπώσεως ἐβυθίσθη εἰς ὕπνον ὁμοιοζόντα πρὸ ὕλοτελῆ λήθαργον.

Οἱ σωτῆρες αὐτοῦ φρονούντες εὐλόγως, ὅτι ὡς τάχιστα ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψωσιν οἰκᾶθε, ἀνέλαβον τὰς κόπας στιβαρῶς πρὸς τὸν πόρον κωπηλατοῦντες. Ἐφθασαν δὲ μετ' ὀλίγον, καὶ πελαγίας πνεύσεως αὔρας ἐπέστρεψαν ταχέως εἰς Νορόνη.

Ὁ Ἐρσεβον μετενεχθεὶς εἰς τὴν κλίνην του, κλυθθεὶς ὄλος ὑπὸ ἐπιδέσμων ἐξ ὀρεινῆς ἀρτίκας, πῶν ζωμῶν καὶ ποτήριον ζύθου ἀνέλαβεν ὀλοσχερῶς τὰς αἰσθήσεις του. Οὐδὲν ἄλλο ὑπέστη εἰμὴ κάταγμα τοῦ πήχεως τῆς χειρὸς καὶ μώλωπας ἢ ἀμυχὰς ἐφ' ὄλου τοῦ σώματος. Ἄλλ' οὐδὲν ἤττον ὁ Μαλάριος ἀπήτησε νὰ μείνη ἡσυχος καὶ νὰ μὴ κοπιᾶζῃ ὁμιλῶν. Ὁ ἀσθενὴς ἀπεκοιμήθη ἡσύχως.

Μόνον τὴν ἐπαύριον τῷ ἐδόθη ἄδεια ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του καὶ ἐξηγήσῃ δι' ὀλίγων τί εἶχε συμβῆ.

Καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ τυφῶνος τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἀνεπετάννυε τὸ ἴστιον ὅπως ἐπιστρέψῃ εἰς Νορόνη, ἐξεσφενδονήθη κατὰ τῶν ὑφάλων τοῦ νησιδίου, ἐφ' ὧν τὸ ἀκάτιον συνετρίβη εἰς μυρία τεμάχια, ἀναρπασθέντα παρευθὺς ὑπὸ τῆς τρικυμίας. Ὁ Ἐρσεβον εἶχε βίβη εἰς τὴν θάλασσαν μίαν στιγμήν μόλις πρὸ τοῦ δυστυχήματος, ὅπως ἀποφυγῇ τὴν φοβερὰν σύγκρουσιν. Ἄλλὰ μικροῦ δεῖν συνετρίβη ἐπὶ τῶν βράχων καὶ μετὰ μυρίους ἀγῶνας κατώρθωσε νὰ συρθῇ ἐκτὸς τῆς φορᾶς τῶν κυμάτων. Καταπεπνημένος ἐκ τῆς ἄκρας κοπώσεως, τεθραυσμένον ἔχων τὸν ἕνα βραχίονα, τὸ σῶμα ὄλον κεκαλυμμένον ὑπὸ ἐκχυμώσεων εἶχε μείνη ἐξηπλωμένος, ἀνίσχυρος, οὐδ' εἶχε πλέον συνείδησιν πῶς διῆλθε τὰς εἰκοσιτέσσαρας ἐκείνας τῆς προσδοκίας ὥρας, μεταπίπτων, βεβαίως, ἀπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ εἰς παντελῆ λιποθυμίαν.

Τώρα ἦτο ἐκτὸς κινδύνου, ἀλλ' ἀμέσως ἀπελπισία κατέλαβεν αὐτὸν διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀκατίου του καὶ τὴν ἀκίνησιν τοῦ βραχίονος αὐτοῦ ἐσφιγμένου μεταξύ δύο σπινθῶν. Τί ἐμελλε ν' ἀπογίνῃ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι θὰ ἡδύνατο νὰ κόμῃ χρῆσιν τοῦ βραχίονός του μετὰ ὁκτὼ ἢ δέκα ἐβδομάδων ἀνάπαυσιν; Τὸ ἀκάτιον ἦτο τὸ μόνον τῆς οἰκογενείας κεφάλαιον, καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐξηφανίσθη διὰ μιᾶς συντριβῆς ἐπὶ τῶν ὑφάλων. Νὰ ἐργασθῇ διὰ λογαριασμόν ἄλλων ἦτο χαλεπὸν ἐν τῇ ἡλικίᾳ του. Ἄλλὰ καὶ ἂν τὸ ἀπεφάσιζε θὰ εἴρισκεν ἄρα γε ἐργασίαν; Ἀμφίβολον, διότι οὐδεὶς ἐν Νορόνῃ προσελάμβανε βοήθους, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ἐργοστάσιον εἶχεν ἀναγκασθῆ πρὸ τινος νὰ ἐλαττώσῃ τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ.

Τοιαῦται ἦσαν αἱ πικραὶ τοῦ Ἐρσεβον σκέψεις ἐν ᾧ κατέκειτο ἐπὶ τῆς ἐπωδύνου κλίνης του, πρὸ πάντων δὲ ὅτε ἀναρρώσας ἡδυνήθη νὰ καθῆσθαι εἰς τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἑδραν τὸν βραχίονα διὰ ταινίας ἀναδεδεμένον ἔχων.

Ἡ οἰκογένεια μέχρι τῆς ἐντελοῦς αὐτοῦ θεραπείας ἀπέζη ἐκ τῶν τελευταίων τῆς πόρων καὶ ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τῶν τεταρχειυμένων ὀνίσκων, οἵτινες ὑπελείποντο ἐν τῇ ἀποθήκῃ. Ἄλλὰ τὸ μέλλον ἐφαίνετο μέλαν καὶ οὐδεὶς διέβλεπεν εἰς αὐτὸ παρήγορον τινὰ ἀκτίνα.

Ἡ ἄκρα αὕτη ἀπόγνωσις τῆς οἰκογενείας ἐπήνεγκεν ἄλλην αὐτῆς τροπὴν εἰς τὰς σκέψεις τοῦ Ἐρικ. Ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἡ εὐτυχία ὅτι ἔσωσε τὴν ζωὴν τοῦ Ἐρσεβον—διότι εἰς τὴν θερμουργὸν αὐτοῦ ἀφοσίωσιν ἀνήκεν ἡ τιμὴ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀλιέως—ἀψησχόλει τὸν νοῦν αὐτοῦ καθ' ὄλοκληρίαν. Πῶς νὰ μὴ ὑπερηφανεύηται ὅτε ἔβλεπε τὸ βλέμμα τῆς Κατρίνας καὶ τὸ τῆς Βάνδας προσηλούμενον ἐπ' αὐτοῦ, ὕψρον ἐξ εὐγνωμοσύνης, ὡσεὶ ὅπως τῷ εἶπε:

—Κλέμας Ἐρικ, ὁ πατέρας σ' ἐγλύτωσε ἀπὸ τὰ κύματα, καὶ σὺ τὸν ἐγλύτωσες ἀπὸ τὸν θάνατον.

Βεβαίως αὕτη ἦτο ἡ ὑπάτη ἀμοιβή ἦν ἐπεθύμει διὰ τὴν αὐταπάρνησιν ἣν ἐπεδείξατο καταδικάσας ἑαυτὸν εἰς τὸν βίον τοῦ ἀλιέως. Τί γλυκύτερον καὶ πρὸς καρτίριαν συντελεστικώτερον τῆς ἐνδομύχου συναισθήσεως ὅτι ἀνταπέδωκεν, διὰ μιᾶς ὡς εἶπεν, πάντα τὰ εὐεργετήματα εἰς τὴν θετὴν αὐτοῦ οἰκογένειαν;

Ἄλλ' ἡ οἰκογένεια ἐκείνη, ἥτις τόσον γενναίως εἶχε συμμερισθῆ μετ' αὐτοῦ τὸ προῖον τῶν κόπων τῆς μετ' ὀλίγον ἐμελλε νὰ στερεθῆ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐπιβαρύνῃ ἐτι αὐτὴν; Τὸ καθῆκον αὐτοῦ δὲν ἀπῆται ἄρα γε πάντα νὰ ἐπιχειρήσῃ ὅπως τῇ προσέλθῃ ἀρωγός:

Ὁ Ἐρικ εἶχεν εὐκρινῆ συνείδησιν τῆς ὑποχρέωσός ταύτης. Περὶ τοῦ μέσου μόνον τῆς ἐκτελέσεως ἐδίσταζε, ὅτε μὲν διανοοῦμενος νὰ μεταβῆ εἰς Βέργκεν καὶ γίνῃ ναύτης, ὅτι δὲ ἄλλο τι μέσον ὀνειροπολῶν ὅπως ἀμέσως καταστῆ ὠφέλιμος.

Ἡμέραν τινὰ ὠμολόγησε τὰς σκέψεις αὐτοῦ πρὸς τὸν Μαλάριον, ὅστις ἀκούσας τὰ ἐπιχειρήματα, ἐπεδοκίμασεν μὲν αὐτὰ, ἀλλ' ἐπολέμησε πάσῃ δυνάμει τὸ σχέδιον αὐτοῦ τοῦ νὰ γίνῃ ναύτης.

—Ἐνοῶ, ἂν καὶ λυπούμαι κατὰ καρδίαν δι' αὐτὸ, τῷ εἶπεν, ὅτι ἀπεφάσισε νὰ μείνης ἐδῶ διὰ νὰ συμμερισθῇ τὴν ζωὴν τῶν θετῶν σου γονέων! Ἄλλὰ δὲν ἐνοῶ διατὶ θὰ ὑπάγῃς νὰ καταδικάσῃς τὸν ἑαυτὸν σου, μακρὰν αὐτῶν, εἰς ἐπάγγελμα χωρὶς μέλλον, ἐν ᾧ ὁ ἰατρός Σβαρμεγκρόνχ προθύμως σοὶ ἀνοίγει ἐλευθέριον στάδιον! Σκέψου, παιδί μου, πρὶν ἀποφασίσῃς τοιοῦτο πρᾶγμα.

Τοῦτο μόνον δὲν εἶπεν ὁ Μαλάριος, ὅτι εἶχεν ἤδη γράψῃ εἰς τὴν Στοκόλμην ὅπως γνωρίσῃ εἰς τὸν ἰατρὸν τὴν κατάστασιν τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἐρικ. Δὲν ἐξεπλάγη λοιπὸν τὸ παράπαν ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔλαβεν ἀπάντησιν, ἣν ἀνεκοίνωσεν ἀμέσως εἰς τὸν Ἐρσεβον. Ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἶχεν ὡς ἔπεται:

« Στοκόλμη, τῇ 17 Μαρτίου.

Ἄγαπητέ μοι Μαλάριε,

Ἄσ' εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως διότι μοὶ ἐγνωστοποίησες ἵπποϊον δυστύχημα ἐπήνεγκεν εἰς τὸν ἐξαίρετον Ἐρσεβον ἡ θύελλα τῆς 3 τρέχοντος. Χαρὰν συγχρόνως καὶ ὑπερηφάνειαν ἠσθάνθη μαθὼν ὅτι ὁ Ἐρικ ἔδειξε καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ὡς πάντοτε, γενναϊότητα καὶ ἀφοσίωσιν. Ἐγκλείστως εὐρίσκεις τραπέζικὸν γραμματίον πεντακοσίων κορωνιδῶν, τὸ ὅποιον σὲ παρακαλῶ νὰ ἐγγειρίσῃς εἰς αὐτὸν ἐκ μέρους μου. Εἰπέ τῷ ὅτι ἂν δὲν ἀρκῆ ὅπως ἀγοράσῃ εἰς Βέργκεν τὸ καλλίτερον ἀλιευτικὸν ἀκάτιον ὅπερ δύναται νὰ εὔρῃ, νὰ μοὶ γράψῃ ἀμέσως. Τὸ ἀκάτιον τοῦτο ἄς ὀνομάτῃ *Kurthia* καὶ ἄς τὸ προσεγγίξῃ εἰς τὸν Ἐρσεβον ὡς οὐκὴν ἀνάμνησιν. Ἐπειτα δὲ, ἂν θέλῃ νὰ μὲ ἀκούσῃ, ἄς ἔλθῃ εἰς Στοκόλμην ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του. Ἡ θέσις του μένει ἐλευθέρη ἐν τῷ οἴκῳ μου ἂν δὲ ἀπαιτῆται καὶ ἐπιχειρήματι ὅπως τὸν πείσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ, προσθέτω ὅτι τώρα ἔχω πολὺ ἀφορμὰς νὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ εἰσδύσω εἰς τὸ μυστήριον τῆς γεννησεῖός του. Διατελῶ, φίλατε Μαλάριε, μετ' ἀγάπης, ὁ εἰλικρινὴς καὶ ἀφοσιωμένος φίλος σου,

P. B. Σβαρμεγκρόνχ, Δ. Ι.

Εὐχερῶς ἐννοεῖται ὑπαίαις χαρᾶς πρόξενος ἐγένετο ἡ ἐπιστολὴ αὕτη. Ὁ ἰατρός δωρήσας τὸ ἀκάτιον εἰς τὸν Ἐρικ, καὶ οὐκὴ ἀμέσως εἰς τὸν Ἐρσεβον, ἐδείκνυεν ὅτι εἶχε κατανοήσῃ τὸν χαρακτῆρα τοῦ γέροντος ἀλιέως. Ἄν προσέφερον αὐτὸ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Ἐρσεβον, ἦιστα πιθανὸν ἦτο ὅτι θὰ τὸ ἐδέχετο οὗτος. Ἄλλὰ πῶς νὰ τὸ ἀρνηθῆ προσφερόμενον ὑπὸ τοῦ θετοῦ υἱοῦ του καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Kurthia* ὅπερ τῷ ἀνεμίμησκειν πῶς ὁ Ἐρικ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ;

Ἐν τῇ εὐτυχίᾳ ταύτῃ μόνῃ ἡ ἰδέα τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Ἐρικ καθίστατο ἀσυμφωνοῦσα τὰ πρόσωπα πάντων. Οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐμιλήσῃ εἰ καὶ πάντες τοῦτο εἶχον κατὰ διανοίαν. Καὶ αὐτὸς ἐτι ὁ Ἐρικ, τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους κλίνων, ἐκυμίνετο μεταξύ τῆς φυσικῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἰατρὸν ἐκπληρῶν τὸν μυστικὸν πόθον τῆς ἰδίως του καρδίας, καὶ τῆς εὐχῆς ἤττον φυσικῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ μὴ ὀσαρεστήσῃ τοὺς θετοὺς αὐτοῦ γονεῖς.

Τὴν σιγὴν ἀνέλαβε νὰ λύσῃ ἡ Βάνδα.

— Ἐρικ, τῷ εἶπε διὰ τῆς γλυκειᾶς καὶ σοβαρᾶς φωνῆς τῆς, δὲν πρέπει νὰ εἰπῆς ὅχι εἰς τὸν ἰατρὸν, κατόπιν ἀπ' αὐτὸ τὸ γράμμα του! Δὲν πρέπει, διότι καὶ εἰς ἐκείνον θὰ δείξῃς πῶς εἶσαι ἀχάριστος καὶ τὸν ἑαυτὸν σου θὰ ζημιώσῃς!... Ἡ θέσις σου εἶνε μὲ τοὺς σοφοὺς καὶ ὄχι μὲ τοὺς ψαράδες!... Εἶνε τόσος καιρὸς τώρα πού τὸ σκέπτομαι! Καὶ ἀπ' οὐ κανεὶς ἄλλος δὲν ταλμᾷ νὰ σοὺ τὸ εἰπῇ σοὺ τὸ λέγω ἐγὼ!...

— Ἐχει δίκαιον ἡ Βάνδα! ἀνεκράξε μετῶν ὁ Μαλάριος.

— Ἐχει δίκαιον ἡ Βάνδα! ἐπανελάβεν ἡ ἀγαθὴ Κατρίνα, ἀπομάξασα ἐν δάκρυ.

Οὕτω δὲ τὸ δεύτερον ἤδη ἀπεφασίσθη ν' ἀπέλθῃ εἰς Στοκόλμην ὁ Ἐρικ.

[Ἐπεται συνέχεια]

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Αἱ κυρίαὶ τοῦ Γολγοθᾶ.

(Ἐκ τῶν τοῦ *Matie ne du Camp*)

Περιπλανώμενος ἱππότης τῆς εἰς θάνατον καταδικασμένης μοναρχίας, ὁ Σατωβριάνδος τετραυματισμένος, ἀγωνιῶν, κατασττικὸς ἐκ τῆς εὐλογίας, ἐγκατελείφθη ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου τοῦ πλοίου, τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ τὸν μεταφέρει μακρὰν τῆς Γαλλίας, καθ' ἣς εἶχε πολεμήσει, καὶ ἐφιλοζενήθη παρὰ τῆς γυναικὸς Ἀγγλου τινὸς πρωρέως, ἥτις περιεθαλψε καὶ ἔσωσεν αὐτόν. Εἰς αὐτὴν ὀφείλει τὴν ζωὴν του, οὐδ' ἐφάνη τοῦτου ἐπιλήσιμον. Ἀναμνηστικῶν ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ τὸ ἐπεισὸδιον ἐκείνο τῆς νεότητός του, ἀνακράζει: «Αἱ γυναικῆς ἔχουσιν οὐράνιον φιλανθρωπίαν ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν!» Αὐτὸ τοῦτο ἀνεφώνησα ἄκων καὶ ἐγὼ, ὅτε ἐπεσκέφθη τὸ λεπροκομεῖον, ἐν ᾧ ἐργάζονται αἱ κυρίαὶ τοῦ Γολγοθᾶ. Αὐταὶ δὲν ὑπάγονται εἰς θρησκευτικὸν σωματεῖον, ἀλλ' ἀνήκουσιν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἀποτελοῦσιν ἐταιρίαν λαϊκὴν καὶ ἐλευθέρην, οὔτε δι' ὄρκου τινὸς δεσμευόμεναι, οὔτε δι' ἰδιαιτέρου ἐνδύματος διακρινόμεναι. Καὶ ἔχουσι μὲν ἀληθῶς τὰς ἀρρώστους τῶν ἐν τῷ νοσοκομείῳ, ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῶν ἔχουσι τὰ τέκνα τῶν, τὰς σχέσεις τῶν, τὰς διασκευάσεις τῶν, τὰ κοινωνικὰ τῶν καθήκοντα. Ἐὰν δὲ ἀφιερῶσιν ὥρας τινὰς πρὸς ἀνακούφισιν ἀνάτων δεινῶν καὶ ἐγκαταλείπωσιν ἀθρομήτως τὴν τοῦ βίου αὐτῶν πολυέλειαν, ὅπως ἐπιδέσῃσι καρδίνους καὶ πλύνωσιν ἐρπητας διαβρωτικούς, πράττουσι τοῦτο ὑπακούουσαι εἰς τὰς ὁρμὰς τῆς ἐμφορούσης αὐτὰς πίστεως.

Τὸ ἴδρυμα εἶναι πρόσφατον, θεμελιωθὲν ἐν Λυῶνι, καθ' ἣν ἐποχὴν περιποῦ αἱ Μικραὶ ἀδελφαὶ τῶν ἀπόρων ἐπελαμβάνοντο ἐν Σαιν-

Σερβάν τῆς ἐλεήμονος αὐτῶν ἀποστολῆς. Ἐπει-
νοήθη δὲ ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ γυναικὸς χήρας, ἣν
ἡ θλίψις καὶ ὁ τοῦ παρελθόντος πόθος ἤγαγον
εἰς τὴν πρὸς τοὺς πάσχοντας ἀγάπην καὶ εἰς
τὴν ἐθελοθυσίαν. Γεννηθεῖσα ἐν Λυῶνι τὴν 17
Ἰουνίου 1811, ὠνομάζετο Ἰωάννα—Φραγκίσκα
Σαβῶ. Ὁ πατὴρ τῆς, ἔμπορος εὐπορῶν, ἔδωκεν
αὐτῇ τὴν ἀγωγὴν, ἣτις ἐθεωρεῖτο τότε ὡς ἀρ-
κούσα διὰ τὰς θυγατέρας τῶν μέσων ἀστῶν.
Εἶχε δὲ φύσιν ὀργῶσαν καὶ ὑπῆρξεν ὑπερβολικὴ
ἐν τῷ ἀγαθῷ, ὡς ἐδύνατο καὶ ἐν τῷ κακῷ νὰ
ὑπερβῇ τὸ μέτρον. Περιπαθὴς καὶ κυθόρητος,
ταχέως μετέβαινεν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν
ἐκτέλεσιν, οὐδαμῶς σκεπτομένη καὶ ὑπερπιδῶσα
τὰ ἐπιπροσθῶντα ἐμπόδια, ὧν δὲν ἐξετίμα τὸ ὕ-
ψος. Ἦτο ἐξ ἐκείνων, περὶ ὧν λέγεται κοινῶς,
ὅτι ἔχουσι «ἀγαθὴν μὲν καρδίαν, κακὴν δὲ κε-
φαλὴν.» Ὅτε ἦλθεν εἰς ἡλικίαν νὰ ἐκπαιδευθῇ,
ἐτίθη εἰς τὴν Μονὴν τῆς Ἐπισκέψεως τῆς Θεο-
τόκου, ἀλλ' ἔδειξεν ἀπειθειαν, ἀντιτασσομένη εἰς
τοὺς κανόνας καὶ ἀνακουφισθεῖσα τὰς μοναχὰς,
αἵτινες ἠδύναντο νὰ δαμάσωσιν αὐτὴν διὰ τῶν
ποιῶν. Συμβεβηκὸς τι μικροῦ λόγου ἕξιον, τὸ
ὅποιον ἐμεγέθυνε βεβαίως τῶν ἀδελφῶν τὸ πε-
ριωρισμένον πνεῦμα, ἠλευθέρωσε τέλος αὐτὴν.
Ἐκοῦσα ἢ ἄκουσα εἶχε θραύσει ὑδρίαν, τοῦτ'
ὅπερ ἐθεωρεῖτο, φαίνεται, ὡς μέγα παράπτωμα.
Ἡ μαθήτρια ἐτιμωρήθη ὑπὲρ τὸ δέον, καὶ ἐτα-
πειώθη. Συναισθανομένη τὸ ἄδικον καὶ ἄλογον
τῆς τιμωρίας, ἡ κόρη ἐξανέστη καὶ ἐδήλωσεν,
ὅτι θὰ πυρπολήσῃ τὸ μοναστήριον. Αἱ δὲ μο-
ναχαὶ μὴ στέργουσαι νὰ κρατήσωσι μαθήτριαν
τοσοῦτον ἀπειθῆ, ἀπέδωκαν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκο-
γένειάν τῆς. Εἶκοσιν ἔτη πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκεί-
νης ὁ Λαμαρτῖνος εἶχε δραπετεύσει ἐκ τινος
σχολείου τῆς Λυῶνος, τοῦ ὁποῦ οἱ διδασκαλοὶ
κατετυράνουν αὐτόν.

Ἡ μέλλουσα μήτηρ τῶν κυριῶν τοῦ Γολγοθᾶ
διώκεται ἐκ τῆς μονῆς. Τὸ τοιοῦτον ἐμβάλλει
εἰς σκέψεις! Λέγω δὲ τοῦτο, διότι τὸ κακὸν
ὑφίσταται καὶ δὲν φαίνεται προσεγγίζον εἰς τὸ
τέλος αὐτοῦ. Ὁ σκοπὸς τῆς ἐκπαιδύσεως εἶναι
τὸ διαγινώσκειν, καὶ ἀναπτύσσειν, καὶ γονιμοποι-
εῖν τὰς διανοητικὰς δυνάμεις τοῦ μαθητοῦ, κα-
θισταμένου οὕτω ἱκανοῦ νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτῶν
ἐν τῷ βίῳ πρὸς μείζονα διανοητικὴν ἀνάπτυξιν,
πρὸς αὐξήσιν τοῦ πλοῦτου ἢ πρὸς ὑπέρησιν
τῆς πατρίδος. Εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τῆς
διδασκαλίας, οἰαυδῆποτε αἱ ἀρχαί, ἐφ' ὧν βα-
σίζεται, οἱ παιδαγωγοὶ δὲν ἐξετάζουσιν οὔτε τὸν
χαρακτῆρα, οὔτε τὰ αἰσθήματα, οὔτε τὴν κλί-
σιν τοῦ μαθητοῦ, ἀπαιτοῦσι δὲ καὶ ἐπιβάλλου-
σιν αὐτῷ ὑπαινῶν εἰς κανόνα ὁμοίμορφον, φρο-
νοῦντες ὅτι ἐκτὸς τῆς πειθαρχίας δὲν ὑπάρχει
σωτηρία! Ἡ πειθαρχία αὕτη εἶναι ἀδυσώπη-
τος, εἰς οὐδεμίαν ὑποκύπτουσα ἐξαιρέσιν, ἀλλ'

ὅμως αἱ μᾶλλον ἐξαιρετικαὶ φύσεις ἀναγκάζονται
νὰ ὑποκύπτωσιν εἰς αὐτὴν. Τοῦτου συνέπειαι εἶ-
ναι ἡ ἠθικὴ ἀντίστασις, αἱ ἀντιπειθαρχικαὶ
πράξεις, αἱ ἄκαρποι μελέται, ἡ ἔλλειψις πάσης
ἀγωγῆς. Οὐχ ἦττον ὅμως, οἱ διδασκαλοὶ εἶναι
πεπεισμένοι, ὅτι ἄριστον τυγχάνει τὸ ἑαυτῶν σύ-
στημα, καίτοι ἀφίνει τὸν ἐγκέφαλον χέρσον,
περὶ τῆς ἐξωτερικῆς μόνον φροντίζον συμπεριφο-
ρὰς καὶ περὶ τῶν ἐναντίων τοῦ κανονισμοῦ πα-
ραπτωμάτων. Τινὲς ἐξ αὐτῶν μάλιστα ὑπερεκ-
τιμῶντες τὴν ἰδίαν ἀξίαν, νομίζουσιν ὅτι οὕτω
μορφοῦσι τὰς ψυχὰς, δὲν βλέπουσι δὲ ὅτι πιέ-
ζουσι καὶ διαφθεῖρουσι καὶ ἐξερεθίζουσιν αὐτάς.
Ἡ Ἰωάννα—Φραγκίσκα Σαβῶ δὲν ἐδέχθη νὰ
μορφωθῇ ἐν τῇ Μονῇ τῆς Ἐπισκέψεως τῆς Θεο-
τόκου, νομίζω δὲ ὅτι φρονίμως ἐπραξεν. Ἐπανελ-
θούσα εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον, εὗρεν ἐν αὐτῷ τὰς
θωπείας καὶ τὰ παραδείγματα τιμίας οἰκογε-
νείας, εἰς ἃ πολλὰκις ἀντιστρατεύονται αἱ τοῦ
σχολείου προλήψεις.

Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ἐγεννήθη καὶ ἠσθᾶ-
νετο ὅτι ἠγαπᾶτο, ἐμορφώθη μόνη, χάριτι θεῆ! Διε-
τήρησε δὲ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ χαρακτῆρός
τῆς, καὶ περιέσωσε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς, ἄνευ
τῶν ὁποίων οὐδὲν κατορθοῦται ἐν τῷ κόσμῳ τὸ ἀγα-
θόν. Καὶ ὑπέστη βεβαίως θυέλλας, ὑψιπετῆ ὀ-
νειροπολήσασα ὄνειρα καὶ ποθήσασα τὸ ἰδανικόν,
τὸ ὅποιον μακρόθεν βλέπομεν, δὲν ἐπιτρέπεται
δὲ ν' ἀπολαύσωμεν. Ἀδιάφορον! Αἱ ψυχαὶ αἱ
κεκλημέναι νὰ ἐκτελέσωσιν ἔργα μεγάλα, αἰ-
ωροῦνται εἰς ὕψη ἄγνωστα, ὅπου ἐμπνέονται δι'
ἐπινοήσεων ἀλλοτρίων εἰς τοὺς κοινούς τῶν ἀνθρώ-
πων. Τῷ 1830 ἡ δεσποινὴ Σαβῶ δεκαεννεαετίς
τὴν ἡλικίαν, ἐνυμφεῖθη τὸν κ. Γαρνιέ, μέτριον
συνάψασα οὕτω συνοικέσιον μετὰ μικροῦ ἐμπόρου.

Παρίστατο δὲ εἰς τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον ἐνῶ
ὁ σύζυγός τῆς εἰργάζετο. Ἡ νεᾶνις, ἣτις εἶχεν
ἄλλοτε ἀντιταχθῆ κατὰ τῆς μοναστικῆς πει-
θαρχίας, ἐγινε σύζυγος παραδειγματικὴ καθ'
ὄλην τῆς λέξεως τὴν σημασίαν, καθόσον ἠγάπα
τὸν σύζυγόν τῆς καὶ μετεχειρίζετο τὴν δραστη-
ριότητα αὐτῆς καὶ τὴν ἄνδρικὴν ἐκείνην καρτε-
ρίαν, ἣν πολλὰκις προσεπάθησαν νὰ ἐκθλήνω-
σιν, εἰς τὸ νὰ ὑποκύπτῃ κάλλιον, οὐδέποτε ἀντι-
σταμένη. Καὶ ἦτο εὐτυχὴς, ἀλλ' ἡ εὐδαιμονία
δὲν ἔχει διάρκειαν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος. Δις
ἐγένετο μήτηρ, εἰς ἡλικίαν δὲ 23 ἐτῶν εἶχεν
ἀπολέσει τὰ τέκνα τῆς καὶ ἦτο χήρα. Τὸ πα-
ράφορον τοῦ χαρακτῆρός τῆς ἐξεδηλώθη τότε διὰ
τῆς ἀπελπισίας τῆς, ἣτις ὑπῆρξε σφοδρὰ καὶ
ὑπέριμετρος. Ὁ θάνατος συντρίψας τὴν μητρό-
τητά τῆς καὶ τόσα ἀφήσας περὶ αὐτὴν κενά,
ἔρριπεν αὐτὴν εἰς τὸν βυθὸν τῆς ἀπογνώσεως,
τοσαύτην δὲ ἠσθάνετο ἀθυμίαν, ὥστε ἐξέπεμπε
κραυγὰς ὀδύνης. Βραδέως ὑπέκυψεν εἰς μοῖραν
ἀνεπανόρθωτον καὶ εἰς τὴν στέρησιν τῶν ἀγαπη-

τῶν αὐτῆς. Εἰκάζω, ὅτι ὑπέστη ἀγῶνα δεινὸν
καὶ ὅτι ἄνευ τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, ἃς
παιδιόθεν ἔτρεφε, δὲν ἦθελεν ἐξέλθει αὐτοῦ ἀ-
βλαβῆς. Περιούσιαν δὲν εἶχεν, ὁ δὲ αἰφνίδιος τοῦ
σύζυγος τῆς θάνατος διεκινδύνευε τὴν ἐπιτυχίαν
τῶν ἐμπορικῶν αὐτοῦ πράξεων. Ἐκκαθαρίσασα
τὰς δοσοληφίας τῆς, ἀπεσύρθη ἔχουσα χιλίων
διακοσίων φράγκων ἔτησίαν πρόσδοτον, μολὶς ἀρ-
κοῦσαν ὅπως μὴ ἀποθάνῃ τῆς πείνης. Μετὰ τοιού-
των πόρων ἄγεται μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸ νὰ ἐπι-
χειρήσῃ ἔργον ἀνεκκλητῆτο ἐλεημοσύνης. Ἀπαξ
ἔτι παρατηρῶ, ὅτι οἱ ἰδρυταὶ τῶν ἀγαθοεργῶν
καταστημάτων, ἐν οἷς περιθάλλονται οἱ ἐνδείεις,
οἱ ἀνίατοι, τὰ ἀνάπηρα παιδιά, οἱ ἐγκαταλειμ-
μένοι γέροντες, εἶναι ἀνθρωποὶ, οἵτινες ἐταλαι-
πωρήθησαν καὶ πικρὰς ὑπέστησαν ἐν τῷ βίῳ δο-
κιμασίας. Οὕτω καὶ τὸ ἴδρυμα τῶν κυριῶν τοῦ
Γολγοθᾶ παρήχθη ἐκ τῆς θλίψεως μιᾶς χήρας.

Ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτὴν ὁρμῇ, ἡ κυρία Γαρ-
νιέ ἐστράφη μετὰ μείζονος ἔτι ζήσεως ἢ κατὰ
τὸ παρελθόν πρὸς τὴν θρησκείαν, ἐξαιτουμένη οὐ-
χὶ τὴν τῶν ἀπολεσθέντων ἀπόδοσιν, ἀλλὰ τὴν
γαλήνην καὶ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ ψυχικοῦ αὐτῆς
ἄλγους. Ἐπεδόθη δὲ εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν ζητοῦ-
σα ἐλεημοσύνην ὑπὲρ τῶν πτωχῶν, ἐνδύουσα
γυμνὰ παιδιά, πλέκουσα κνημίδας, κατασκευά-
ζουσα ἐνδύματα καὶ φέρουσα εἰς τὰ ὑπερῶα ἐ-
λέη, παρηγορίας καὶ ἔρπον. Πολλοὶ ἀριθμοὶ εἶναι
ὑπὸ τὰς στέγας τῆς Λυῶνος οἱ δυστυχεῖς, οὓς
βαρεῖα μαστίζει ἐνδεία. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ
Λουδοβίκου Φιλίππου, αἱ ὀχλαγωγίαι, αἱ ἐπιδη-
μικαὶ καὶ ἡ ἀπραξία, ἐλυμαίνοντο τὴν πόλιν, ἰδίως
δὲ οἱ κάτοικοι τῶν συνοικιῶν Perrache, la
Croix-Rousse, καὶ La Guillotiere ἐπλήρουν
τὰ ἄστυλα καὶ ἀπέθνησκον ἐν τοῖς νοσοκομείοις.
Ἐν Λυῶνι ὑπάρχουσι δύο πόλεις διακεκριμέναι,
ἡ ἑδρα τοῦ πρωτοθρόνου τῆς Γαλιτίας καὶ ἡ
Ἐλευθερωθεῖσα Κοινότης, ἡ καθολικὴ πόλις καὶ
ἡ ἐπαναστατικὴ. Ἡ μὲν περιθάλλει τὴν δέ, ἀ-
ρωγὸς ἐρχομένη αὐτῇ ἐν τε τῇ ζωῇ καὶ ἐν τῷ
θανάτῳ. Ἡ κυρία Γαρνιέ εὗρεν ἐκεῖ στάδιον εὐ-
ρὺ καὶ ὄντως ἀξιοθρήνητον, ὅπως ἐξασκήσῃ τὴν
ἀνεξάντλητον αὐτῆς φιλανθρωπίαν. Ἦτο δὲ ἐρα-
νίστρια θαρραλέα καὶ τολμηρὰ, οὐδέποτε ἀπο-
κάμνουσα καὶ μέχρις ἐνοχλήσεως ζητοῦσα ὑπὲρ
τῶν ἄλλων. Ἡ ἀκάματος δραστηριότης αὐτῆς
πρετηρήθη παρὰ τῶν συνεργαζομένων αὐτῇ.
Ἐβραίνετο ἐπιζητοῦσα τὰς μᾶλλον ἐπιπόνους ἐρ-
γασίας ὡς νὰ ἐπεθύμει νὰ λησμονήσῃ ἑαυτὴν.
Ἐθεράπευον δὲ κατὰ δύναμιν τὴν ἀνάγκην ταύ-
την τῆς ἐνεργείας, ἣτις τὴν ἐβασάνιζεν, ἀναβί-
τοντες αὐτῇ τὰς ἀπωτάτας τῶν εἰς τοὺς ἄρρώ-
στους γινομένων ἐπισκέψεων. Τῇ κατέδειξαν γυ-
ναῖκα κατοικοῦσαν ἐν τῇ συνοικίᾳ τοῦ Γλασιέρ'
ἦτο, ὡς ἔλεγον, γυνὴ παρὰ πάντων ἐγκαταλειφθεῖ-
σα, ἣν διεβίβρωσκε πάθος φρικῶδες. Ἦτο ἀρά

γε λεπρὰ; Δὲν πιστεύω. Ἡ λέπρα εἶναι τοσοῦ-
τον σπανία ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ, ὥστε δυνάμε-
θα μετὰ θετικότητος σχεδὸν νὰ βεβαιώσωμεν,
ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐν Γαλλίᾳ. Εἰς καταγώγιον ὑ-
πόστειγον, ἐν μέτρῳ δυσωδῶν ἀναθυμιάσεων, ἡ κ.
Γαρνιέ εὗρε κειμένην ἐπὶ ῥυπαρῶν ῥακῶν γυ-
ναῖκα, ἣς τὸ σῶμα ἦτο ἐν ἔλκῳ. Ἡ μέθη καὶ
ἡ ἀκολασία καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῶν, εἶχον ἐπιφέ-
ρει αὐτῇ τὰς φοβερωτέρας πληγὰς τῶν. Ἦτο δὲ
σκαϊὰ καὶ προσαγορευομένη δὲν ἀπεκρίνετο. Ἐς
μάτην ἡ κ. Γαρνιέ προσεπάθησε νὰ τὴν συγκι-
νήσῃ, οὐδὲ λέξιν ἠδυνήθη ν' ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐ-
τῆς. Τὸ θέαμα ἦτο φρικῶδες καὶ ἡ δυσωδία φο-
βερά. Ἡ κ. Γαρνιέ ἐπανήλθε τὴν ἐπιούσαν καὶ
τὰς ἐπομένους ἡμέρας. Κατασκευάσασα εἶδος εὐ-
ρέος ἐπενδύτου, τὸν ὁποῖον ἔφερον ἐπὶ τῶν ἐνδυ-
μάτων τῆς πρὶν εἰσέλθῃ εἰς τὸ βορβορῶδες κα-
ταγώγιον, ἐκαθάριζε καθ' ἐκάστην τὸ δωματίον,
εἴτινασσε τὰ ῥάκη καὶ τὰς σχίδας τὰς ἀποτελού-
σας τὴν κλίνην, ἐπλυνε τὴν πάσχουσαν καὶ ἐπέ-
δεε τὰς πληγὰς τῆς. Ἐνίοτε ἠναγκάζετο νὰ ἐ-
ξέρχεται ἐπὶ τοῦ κλιμακοπέδου, ὅπως ἀναπνεύ-
σῃ ἀέρα καθαρώτερον, εἵπειτα δὲ ἐπανήρχετο καὶ
ἐξηκολούθει τὴν ὑπεράνθρωπον ἐργασίαν. Ἡ δυσ-
τυχὴς δὲν ἀντελαμβάνετο καὶ μετ' ἀδιαφορίας
ἐβλεπε τὰ γινόμενα, ἀλλὰ τοιαύτη ἀφοσιώσις καὶ
φροντίδες τοσοῦτον ἐπίπονοι καὶ ἀνένδοτοι ἐμά-
λαξαν τέλος τὴν καρδίαν αὐτῆς. Ἡμέραν τινὰ
ἠσπᾶσθη τὴν χεῖρα τῆς κ. Γαρνιέ καὶ ἐκλαυσεν.

Ὅτε ὁ Ἰὼβ ἐπλήγη «ἐλκει πονηρῶ ἀπὸ πο-
δῶν ἕως κεφαλῆς καὶ ἔλαβεν ὄστρακον ἵνα τὸν
ἰχώρα ζῆν καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἐξω τῆς
πόλεως, οἱ φίλοι αὐτοῦ προσεγένοντο πρὸς αὐτόν,
παρεκάθισαν δὲ αὐτῷ ἐπτὰ ἡμέρας καὶ ἐπτὰ
νύκτας καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐλάλησεν.» Οὐδεὶς αὐ-
τῶν, οὔτε Ἐλιφὰς ὁ Θεμαινίτης, οὔτε Βαλδὰδ
ὁ Συχυίτης, οὔτε Σωφάρ ὁ Μιναιὸς ἐσκέφθη νὰ
ἐπιχύσῃ ὕδωρ ἐπὶ τῶν πληγῶν του ἢ ν' ἀλ-
λάξῃ τὸν κεκληιδωμένον χιτῶνά του ἢ νὰ ἐπι-
δέσῃ τὰ ἔλκη του διὰ πανίου καθαροῦ. Οὐδεὶς
ἐσκέφθη νὰ συνδράμῃ καὶ νὰ μεταφέρῃ εἰς τό-
πον βοηθείας τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον, ὅστις «ἦν
εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν.» Οἱ τρεῖς φί-
λοι του ἠρόκῃσθησαν εἰς τὸ νὰ φιλοσοφήσωσι
μετ' αὐτοῦ ἀνταλλάσσοντες σχολαστικὸς συλ-
λογισμοὺς καὶ ἀκούοντας πραγματεῖαν φυσικῆς
ἱστορίας περὶ τοῦ Βεχμεδὸν καὶ τοῦ Λεβιάθαν.
Ἡ κ. Γαρνιέ ἐφείσθη ἀφορισμῶν, ἀλλὰ δὲν ἐ-
φείσθη οὔτε μοτοῦ, οὔτε σακχαρώδους οἴνου,
οὔτε καλῆς τροφῆς, οὔτε παρηγορίας, ἐλπίδα
ἐμπνέουσα καὶ ἀγάπην εἰς τὴν ψυχὴν τῆς προ-
στατευομένης τῆς. Κατάρθρωσε δὲ νὰ χορηγηθῇ
αὐτῇ θέσις ἐν τῷ νοσοκομείῳ. Ἡ θεὰ καὶ ἡ ὁσμὴ
τῆς δυστυχῆς ἦσαν τοιαῦται, ὥστε ὅτε τὸ
πρῶτον ὁ ἱερεὺς τοῦ καταστήματος τὴν ἐπλησί-
ασεν, ὑπεχώρησεν ἔτοιμος νὰ φύγῃ. Ἡ κ. Γαρ-

νιέ, ἥτις ἦτο παρούσα, κατενόησε τὴν καταλαβούσαν τὸν ἱερέα ἄκουσαν φωνήν, ἵνα δὲ ἐμφυχώσῃ αὐτὸν ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς ἑρώστου καὶ τὴν ἐνηγκαλίσθη. «Ἡ λεπρά» δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ζήσῃ καὶ μετ' ὀλίγων ἀπέθανεν, ἀλλ' ἀπῆλθε παρεγορημένη, ἄνευ μίσους καὶ ἄνευ ὀργῆς, ἡσυχος τέλος, καὶ ἀτενίζουσα τὰς φωτεινὰς χώρας, ἃς ὑπέδειξαν αὐτῇ πέραν τοῦ τάφου.

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΣΟΥ.

(Ἔπειτα συνέχεια).

ΒΕΡΕΝΙΚΗ

(Συριακὸν ἱστορῆμα ὑπὸ Ἰωάννου Φλάχ.)

Ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῆς Ἀντιοχείας, τὰ ὅποια κατὰ τὸ μέγεθος ὑπερέβαινον ὅλα τὰ ἀνάκτορα τοῦ κόσμου, ἐπεκράτει, κατὰ τινα θερινὴν ἡμέραν τοῦ ἔτους 247 π. Χ., ἀπὸ πρωΐας μεγίστη κίνησις καὶ ἀνησυχία. Ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ὁ Β' εἶχε διατάξει πρὸ τινων ἡμερῶν ἵνα πάρνυτα εὐτρεπισθῶσιν ἐπὶ τὸ λαμπρότερον ἀξιολογὰ τινα δωμάτια, ἐπειδὴ εἶχεν ἀκαλέσει ἐκ τῆς ἐν Ἀπαμείῃ τῇ παρὰ τῷ Ὀρόντῃ ἐξορίας τὴν πρώτην αὐτοῦ σύζυγον, Λαοδίκην, ἥτις ἐμελλε νὰ εἰσελθῇ ἐντὸς ὀλίγων ὥρῶν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν. Καὶ τινες μὲν τῶν δούλων ἐβούθηον τοὺς ἐργάτας, τοὺς ἀναθεωροῦντας τοὺς νεωστὶ ἐξωγραφημένους τοίχους τῶν δωματίων καὶ ἐπιδιορθοῦντας τὰ δέοντα συμπληρώσας, ἔπειτα δ' ἐκόσμου τὰς ὑπαρχούσας κόγχας καὶ γωνίας δι' εἰκόνων καὶ ἀγαλμάτων. Αἱ δὲ θεραπεινίδες ἔτρεχον τῆδε κίλισε, τινὲς μὲν ψιθυρίζουσαι καὶ διαλογιζόμεναι ποῖαν θέσιν θὰ τηρήσωσι πρὸς τὴν γέαν αὐτῶν δέσποιναν, τινὲς δὲ φανερῶς παραπονούμεναι καὶ κλαίουσαι, διότι ἐβλεπον πλησιάζον τὸ πέραν τῆς ἀσπυροῦς καὶ εὐχαρίστου αὐτῶν θέσεως παρὰ τῇ βασιλίᾳ Βερενίκῃ.

Αἱ τελευταῖαι ἦσαν σχεδὸν ὅλαι Αἰγύπτιαι, τὰς ὁποίας εἶχε φέρει ἡ Βερενίκη μεθ' ἑαυτῆς ἐξ Ἀλεξανδρείας ἐκ τῆς αὐλῆς τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ὅτε πρὸ τριῶν ἐτῶν εἶχε συζευχθῆ μετὰ τοῦ Ἀντιόχου. Πρῶτη δὲ μετὰ αὐτῶν ἦτο ἡ θεραπεινὴ Ἀροινὴ, ἥτις ἦτο περίπου τεσσαράκοντούτις καὶ εἶχεν ἀναθρέψει καὶ ὠδηγήσει τὴν Βερενίκην ἕκ τῆς γενετῆς αὐτῆς, ἔτρεφε δὲ πρὸς τὴν βασιλίᾳ ἀμείωτον ἀγάπην καὶ πίστιν. Συνέπλεκε κλαίουσα τὰς χεῖρας, κατηρῆτο τῆς τύχης, ἥτις τὴν εἶχε μεταφέρει ἐκ τῶν τερονῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου καὶ ἐκ τῆς φαιδρᾶς αὐλῆς τῶν Πτολεμαίων εἰς τὴν Συρίαν, βίβλα αὐτὴν εἰς τὴν αὐλὴν τῶν ἀχαρκτηριστοτάτων καὶ ἀκολαστοτάτων ἡγεμόνων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἄλλ' ἡσυχωτάτη ἦτο ἡ Γοργῶ, μία τῶν νεωτάτων θεραπεινίδων τῆς αὐλῆς, ἥτις ἦτο ὁμη-

λιξ τῆς νεαρᾶς βασιλίσης καὶ διεκρίνετο παῶν διὰ τοὺς μέλανας ἐλυσιτικούς ὀφθαλμούς, τὴν ὠραίαν μελαντάτην κόμην καὶ τὸ εὐπλαστον σῶμα. Αὕτη εἶχε κληθῆ εἰς τὰ ἀλεξανδρινὰ ἀνάκτορα ὑπὸ τοῦ Φιλαδέλφου, ἡδὴ οὖσα μικρὰ κόρη, καὶ εἶχεν ἀνατραφῆ σχεδὸν ὡς ἡ Βερενίκη, ἥτις ἐφέρετο πρὸς αὐτὴν μετ' ἀπεριόριστου ἐμπιστοσύνης, καὶ ἕνεκα τούτου εἶχε συμπαραλάβει αὐτὴν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἀλλὰ φῆμαι περὶ τοῦ βίου τῆς Γοργῆς, φάσασαι εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς βασιλίσης, ἰδίως δ' ἡ δημοσία καὶ ὄχι ἀφανὴς κλίσις, τὴν ὁποῖαν ὁ σύζυγος αὐτῆς εἶδει κλυε πρὸς τὴν νεαρὰν κόρην, ἐπήνεγκον τὴν ῥῆξιν τῆς σχέσεως ταύτης. Ἐνόει λοιπὸν ἡ Γοργῶ, ὅτι ἡ θέσις αὐτῆς μετὰ τὴν πῶσιν τῆς Βερενίκης οὐδόλως ἐμελλε νὰ κλονηθῇ.

Ἡ συνοικία τῶν ἀνακτόρων ἔκειτο ἐπὶ νήσου, ἥτις συνεδέετο μετὰ τῆς παλαιᾶς πόλεως διὰ πέντε μεγαλοπρεπῶν γεφυρῶν ἐκτισμένων ἐπὶ τοῦ στενοῦ. Καὶ ἐν μὲν τῇ πτέρυγι τῶν ἀνακτόρων τῇ ἐστραμμένη πρὸς τὴν ὄχθην τοῦ κυρίου ποταμοῦ συνέβαινον ὅσα ἀνωτέρω διηγήθημεν, ἐν δὲ τῇ πρὸς τὴν πόλιν πτέρυγι εὐρίσκετο ἐξηπλωμένη ἐπὶ μεταξωτοῦ ἀνακλίντρον ἡ βασιλίσα Βερενίκη ἐντὸς λαμπρῶς ἐσκευασμένου δωματίου, κρατοῦσα διὰ τῆς ἐρασμίας χεῖρός μόλις ἀνεγνωσμένην ἐπιστολήν.

Ἡ Βερενίκη ἦτο περίπου εἰκοσαέτις, τὸ δὲ γλυκὺ αὐτῆς καὶ πλῆρες ἀγχινοῖας πρόσωπον, περιβαλλόμενον ὑπὸ ξανθῶν βοστρύχων, οἵτινες κατέπιπτον ἐκατέρωθεν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἐνεῖχε κατὰ ταύτην τὴν στιγμήν βαθεῖαν ἐκφρασιν λύπης. Ἔφερε δὲ κατὰ τὴν θερινὴν ταύτην ἡμέραν λευκὴν μὲν καὶ ἑλαφρὰν ἀλλὰ καὶ σερνήν, εἰς δέσποιναν ἀρμύζουσαν περιβολὴν. Πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀναγνώσει ἐπιστολήν τοῦ πατρὸς αὐτῆς Φιλαδέλφου, ὅστις συνεβούλευε τὴν κατὰ τὰς χεῖρας τοῦ προσώπου καὶ τὴν ψυχὴν ὁμοιοτάτην ἑαυτῷ ἀγαπητὴν θυγατέρα νὰ ἐπιστρέψῃ αὐθαρῆ εἰς Ἀλεξανδρείαν, ἂν ὁ Ἀντίοχος ἐξετέλει τὴν ἀπειλὴν νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἐκδιωχθεῖσαν Λαοδίκην.

Ἡ βορραεὶς εὐτυχία ἢ δυστυχία τοῦ μόλις τριετοῦς αὐτῆς γάμου παρίστατο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς. Συνεπέειχε τῆς εἰρήνης μετὰ τὸν δεύτερον συριακὸν πόλεμον εἶχε συζευχθῆ, τῇ παρακλήσει τοῦ πατρὸς αὐτῆς, μετὰ τοῦ Ἀντιόχου, ἀνδρὸς, ὃν οὐδέποτε πρότερον εἶχεν ἰδεῖ, διότι ὁ Φιλαδέλφος εἶχεν ἐλπίσει, ὅτι ὁ γάμος οὗτος ἤθελε διατηρήσει εἰς διαρκεῖς φιλικὰς σχέσεις τὰ δύο μεγάλα βασίλεια τῆς Συρίας καὶ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἴσως ποτὲ ἤθελον ἐνωθῆ ταῦτα ὑπὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σκῆπτρον. Ὅπως δ' ἐπιτύχῃ τὴν εἰρήνην ταύτην, ὁ Ἀντίοχος ὤφειλε νὰ ἐκδιώξῃ τὴν πρώτην αὐτοῦ σύζυγον, τὴν ἐμπαθῆ Λαοδίκην, καὶ νὰ ποικληρώσῃ καὶ στε-

ρήσῃ τῶν δικαιωμάτων τῆς διαδοχῆς τὰ τέκνα τῆς, ἰδίως δὲ τὸν τότε δεκαπενταέτη Σέλευκον καὶ τὸν κατὰ τινα ἔτη νεώτερον Ἀντίοχον. Ὅτε δὲ ἡ Βερενίκη ἐφθασεν εἰς τὰ πρὸς βορρᾶν ὄρια τῆς Αἰγύπτου, τὰ ὅποια ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐπροχώρουσαν μέχρι τῆς Παλαιστίνης καὶ ἐξετείνοντο πέραν τῆς Τύρου καὶ Δαμασκού, ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς μετ' ἀσιατικῆς πομπῆς καὶ ἡγεμονικωτάτης ἀκολουθίας. Εἰσερχομένη δ' εἰς Ἀντιόχειαν, εὐτυχε λαμπρῶν περιποιήσεων καὶ φιλοφρονήσεων. Μετὰ τοιαύτην ὑποδοχὴν δὲν ἦτο δύσκολον νὰ κυριευθῇ ἡ καρδία αὐτῆς ὑπὸ θερμοῦ αἰσθήματος ἀγάπης. Τὸ μὲν ἐγνώριζεν ὡς φρόνιμος θυγάτηρ, ὅτι ἐξεπλήρου τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ἥτις θὰ ἀπῆλλασσεν ἐν τῷ μέλλοντι τὴν Αἰγύπτου ἀνησυχίων καὶ πολέμων, τὸ δὲ ὁ Ἀντίοχος ἦτο ὠραῖος ἀνὴρ τριακοντούτης καὶ κατέβαλλε πᾶσαν προσπάθειαν ἵνα ἐλκύσῃ καὶ κολακεύσῃ αὐτὴν. Τὴν δὲ κακὴν φημὴν περὶ τοῦ ἀσώτου αὐτοῦ βίου δὲν εἶδεν αὕτη ἐπιθεβαιούμενην κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον τῆς συμβιώσεως· ἀληθῶς δὲ ὁ Ἀντίοχος εἶχε τότε ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν του, ἵνα μὴ δώσῃ ἀφορμὴν παραπόνων, διότι ἐφοβεῖτο τὴν ἰσχυρὰν θαλασσίαν δύναμιν τῆς Αἰγύπτου, ἥτις ἡδὴ ἀπαξ εἶχε κυριεύσει καὶ καταλάβει ὅλην τὴν ἀκτὴν τῆς ἐκτεταμένης αὐτοῦ χώρας μέχρι τῆς Ἐρέσου καὶ τῆς Μαγνησίας καὶ ἥτις κατῴρωσε ἀκόμη μέχρι τῆς σήμερον νὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν κατοχὴν τῆς μέρας τῶν ἀκτῶν τῆς Συρίας.

Ὅπως διάφοροι ὅμως ἀπέβησαν αἱ σχέσεις αὐτῶν, ὅτε ἡ Βερενίκη σχεδὸν ἐν καὶ ἡμισυ ἔτος μετὰ τὸν γάμον ἐγέννησεν υἱόν, ὅστις διὰ τῆς βοστρυχῶδους αὐτοῦ κόμης καὶ τῶν ζωηρῶν ὀφθαλμῶν ἦτο τὸ ἀπεικόνισμα τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἤρχισε προφανὴς ἀπομάκρυνσις ἐκ μέρους τοῦ Ἀντιόχου, καὶ ἐπειδὴ ἡ Βερενίκη, ἀμέσως μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, περιέπεσεν εἰς μακρὰν ἀσθένειαν, ἤρχισεν οὗτος ὀλοτελῶς ἐκ νέου τὸν πρότερον αὐτοῦ βίον, βιπτόμενος ἀπὸ ἐνὸς ἔρωτος εἰς ἄλλον, ἐπιδιδόμενος εἰς ἀκολαστότατα ὄργια μετὰ Βαβυλωνίων ὀρχηστρίδων καὶ περικαλλῶν θυγατέρων τῆς Ἀραβίας καὶ οὕτω λησμονῶν παντάπαισι τὸν γάμον αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἰάθη ἡ Βερενίκη, ὁ ἰδεώδης αὐτῆς χαρκτηρ καὶ αἱ ἡσυχαι, ἐμφρονες διασκεδάσεις μετὰ τῆς συζύγου του ἐπέφερον ἀηδίαν εἰς τὸν τεταραγμένον καὶ πρὸς ἠδονὴν καὶ ποικιλίαν σπεύδοντα βασιλέα, οὕτως ὥστε πάντοτε ὀλιγώτερον ἐφρόντιζε περὶ αὐτῆς.

Τῆς στιγμῆς ταύτης ἐπωφελήθη ἡ ἐκδιωχθεῖσα Λαοδίκη καὶ ἔγραψεν ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπιστολήν πρὸς τὸν βασιλέα, συνοδευομένην ὑπὸ ἀνθέων καὶ περιτέχνου ἐργοχείρου. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς παρίστανε διὰ θερμῶν ἐκφράσεων τὸν πόθον

αὐτῆς νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν τῆς πρὸς τὸν σύζυγον ἐπιστροφῆς. Αἱ γραμμαὶ αὗται καὶ τὰ σταλέντα ἐνθυμήματα δὲν ἠδύναντο νὰ φθάσωσιν εἰς εὐνοϊκωτέραν στιγμήν. Τώρα ἴσα ἴσα ἀνεθυμείτο ὁ Ἀντίοχος τὴν εὐκαμπτον καὶ ἐλυσιτικὴν κόρην τῆς Μακεδονίας τὴν ἔχουσαν ζωηροὺς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εὐπαθῆ τὴν φύσιν, δραστήριον δὲ καὶ θεληματικὸν χαρκτηρ, δι' οὗ κατῴρωσε νὰ πείθῃ ἀνεπαισθῆτως τὸν βασιλέα πρὸς πᾶν ὅτι αὕτη ἐπεθύμει. Ὁ Ἀντίοχος οὐδ' ἐπὶ στιγμήν ἐδίστασε καὶ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν ἐκδιωχθεῖσαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀντιόχειαν, ἀλλὰ δίαταξε νὰ μὴ φέρῃ μεθ' ἑαυτῆς τὰ τέσσαρα αὐτῆς τέκνα, διότι ἐπεθύμει νὰ πορύγῃ δυσάρεστα. Ὅτε δὲ ταῦτα συνέβησαν, ἔστειλεν ἀμέσως ἡ Βερενίκη ἀγγελιαφόρον πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ τούτου τὴν ἀπάντησιν ἐκράτει σήμερον ἀνὰ χεῖρας.

Ὀλίγας δὲ μόλις στιγμὰς εὐρίσκετο βεθυθισμένη εἰς σκέψεις, ὅτε εἰσῆλθεν ἡ αἰγυπτία τροφὸς ἡ φέρουσα εἰς τὰς ἀγκύλας τῆς τὸν μικρὸν ἡγεμονόπαιδα. Καὶ αὕτη ἐφαίνετο δεδακρυσμένη, ὡς αἱ πλείσται τῶν θεραπεινίδων, καὶ ἔδωκε τὸ νεογνὸν εἰς τὴν δέσποιναν μετὰ λυπηροῦ βλέμματος. Ἡ Βερενίκη ἐνηγκαλίσθη καὶ ἐθώπευσε τὸ παιδίον, καὶ ἡ ὄψις αὐτῆς εἶχεν ἀρχίσει ἡδὴ νὰ φαιδρύνηται, ὅτε αἴφνης εἰσῆλθεν ὁ Ἀντίοχος εἰς τὸ δωμάτιον μετὰ τοῦ ἐπιτημένου ὄχρου προσώπου καὶ μετὰ ζοφερᾶς ὄψεως καὶ ἐπλησίασε τὸ ἀνακλίντρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔκειτο ἡ Βερενίκη.

— Δὲν ἐννοῶ, Βερενίκη, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τεταραγμένος, τί σημαίνουναι τὰ παράπονά καὶ οἱ θρήνοι, διὰ τῶν ὁποίων αἱ γυναῖκες καὶ τὰ κοράσια ἔθεσαν εἰς ἀνησυχίαν τὰ ἀνάκτορα ὅλην τὴν πρωΐαν. Σὺ εἶσαι ἡ διατάξασα νὰ συμβῶσιν αἱ σκηναὶ αὗται πρὸς διασκέδασιν τῶν ξένων ἐργατῶν;

— Ὡ ὄχι, Ἀντίοχε, ἀπειρήθη μετὰ γλυκύτητος ἡ Βερενίκη· πῶς ἐπλασας τὴν ἀλλόκοτον ταύτην εἰκασίαν; Ἐκπλήττεσαι, ὅτι αἱ πισταὶ θεραπεινίδες λυποῦνται βλέπεσαι τὴν κυρίαν αὐτῶν ἐκδιωκομένην εἰς τὴν πατρικὴν τῆς οἰκίαν;

— Καὶ τίς ἐκδιώκεται; ἀνέλαθεν ὁ Ἀντίοχος μετ' ἐπιτεινομένης ὀργῆς· δὲν σοι εἶπον ῥητῶς, ὅτι οὐδόλως θέλει μεταβληθῆ ἡ θέσις σου ὡς βασιλίσης ὅταν ἐπιστρέψῃ ἡ Λαοδίκη, ὅτι θὰ μείνης βασίλισσα καὶ σύζυγός μου, ὅπως μέχρι τοῦδε;

Τότε ἠγέρθη ἡ Βερενίκη ἐκ τοῦ ἀνακλίντρον, ποιήσασα νεῦμα εἰς τὴν τροφὸν νὰ πομακρυνθῇ μετὰ τοῦ παιδίου. Εἶχε θέσει τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας, ἵνα κατενυκῆ τὴν ταραχὴν αὐτῆς, ἔπειτα δ' ἐπλησίασεν εἰς τὸ παραθυρον, ὅθεν ἔβλεπε τὴν ὑπὸ στοῶν περιβαλλομένην ὁδὸν

καὶ τὴν πληθὺν ἀνθρώπων οἵτινες ἐκινουνοὶ τῆδε κἀκεῖσε δίκην ἀκατασχέτου ποταμοῦ.

— Ἐνόησας τῶρα, ἀνεκραύγασεν ὁ βασιλεὺς, ἐρχόμενος πλησιέστερον, ὅτι οὐδὲ θρίξ τῆς κεφαλῆς σου θέλει πειραχθῆ;

— Ἄλλ' ἐγὼ σοὶ κηρύττω ἐν ταύτῃ τῇ θέσει, εἶπεν ἡ Βερενίκη στρεφομένη καὶ σταυρόνουςα τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ νεανικοῦ στήθους, ὅτι οὐδὲ στιγμήν μὲν εἰς τὸν οἶκον, μόλις ἡ Λαοδικὴ ἀρχίστη πάλιν νὰ ζῆ πλησίον σου. Ὑπέπερον ἡσύχως τὰς ἀσωτίας σου, οὐδὲν δ' εἶπον διὰ τὰς εὐωχίας σου, ἐπειδὴ αὐταὶ εὐδόλως ἠτίμαζον ἐμὲ αὐτήν. Ἄλλ' ἄμα φέρης εἰς τὴν οἰκίαν δευτέραν γυναῖκα, ὥστε ἐγὼ καὶ τὸ δυστυχὲς μου τέκνον νὰ εἴμεθα ἐνταῦθα θεκτοὶ ἐξ ἀνοχῆς καὶ νὰ πάσχωμεν, ἢ μὲν βασιλικὴ μου ἀξιοπρέπεια περιυβρίζεται, ἀτιμάζομαι δὲ ὡς θυγάτηρ τοῦ μεγάλου Πτολεμαίου. Τοῦτο οὐδ' ἐπὶ στιγμήν δύναμαι νὰνεχθῶ. Ἀπέρχομαι λοιπὸν, ὅπως μὲ συμβουλεύει ὁ πατήρ μου.

— Δὲν θ' ἀπέλθῃς, εἶπεν ὁ Ἀντίοχος τρίζων τοὺς ὀδόντας, καὶ ἂν ἀκόμη παρίστατο ἡ ἀνάγκη νὰ περιουκλώσω τὰ ἀνάκτορα πανταχόθεν διὰ στρατοῦ. Δὲν θὰ τολμήσῃς νὰ ἐξέλθῃς, παράφορε, ἐκ τῆς οἰκίας.

Ἡ Βερενίκη προσέθη ἐν βῆμα ἐν τῷ δωματίῳ καὶ προσέβλεψε τὸν σύζυγον διὰ σταθεροῦ καὶ ἐν μέρει εἰρωνικοῦ βλέμματος.

— Τίς θέλει τολμήσει, Ἀντίοχε, νὰ μεταχειρισθῆ ἐναντίον μου τὴν βίαν; Τίς θέλει μέκρατήσῃ, ἂν ἐπιθυμῶ νὰ φύγω; Τόσον ταχέως ἐλησμώνησας τὴν ἰσχύν τοῦ πατρός μου, ὅστις κατὰ τὴν παραμικροτέραν βικιοπραγίαν θὰ κηρύξῃ κατὰ σοῦ τὸν πόλεμον καὶ δὲν θὰ σοὶ ἀφήσῃ οὔτε κοίτην ὅπως ἐπ' αὐτῆς ἀναπαύσῃ; τὸ πονηρόν σου σῶμα; Ὑποτιμᾶς λοιπὸν ἐπὶ τοσοῦτον τὸν βασιλεῖα, ὅστις ἐκάστην ἑβδομάδα στέλλει εἰς τὴν πεφιλημένην αὐτοῦ θυγατέρα τὴν εὐχυμὸν ὕδωρ τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ, τὸ ὅποιον μόνον τὸ τέκνον μου πίνει εἰς ὅλην τὴν ἀνδρόν σου χρόαν;

— Ἄ, ἄ, ἀνεκραύγασε χλευαστικῶς ὁ βασιλεὺς, ὁ πατήρ σου εἶνε γέρον καὶ ἀσθενὴς καὶ δὲν θέλει τόσον ἐσπευσμένως ἀναπηδήσει ἐπὶ τοῦ ἵππου ἵνα ἀρπάσῃ τὸ συριακὸν βασιλεῖον. Καὶ σύ, Βερενίκη, εἶσαι φρόνιμος γυνὴ καὶ δὲν θὰ ὠθήσῃς τὰ πράγματα ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς. Σὲ γνωρίζω καλῶς. Θέλεις ἀποφύγει πάντα ὅσα συντίθουσι εἰς τὸ νὰ μὴ ἐξευτελισθῇς ἐνώπιον τοῦ πλήθους. Ἐπειτα δὲ μὴ λησμονεῖς, ὅτι ἐν τῷ γάμῳ ἐκεῖνος εἶνε ὁ γελιωδέστερος καὶ ὁ μᾶλλον βλαπτόμενος, ὅστις τὰ σφάλματα τοῦ ἄλλου καθιστᾷ δημόσιον σκάνδαλον. Ἐκτὸς τούτου ἡ Λαοδικὴ καὶ ἐγὼ δὲν μένομεν ἐδῶ, ἀλλ' ἀμέσως αὐριοῦ ἀποπλέομεν διὰ Σιλευκείας εἰς Ἐφεσον, ἐνθα ἡ παρουσία μου εἶνε κατεπείγουσα.

Κατὰ ταῦτα μένει ἐντελῶς ἡσυχος ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ἔστωσαν δὲ ταῦτα ἡ τελευταία λέξις ἢ ἀνταλλάσσω μετὰ σοῦ περὶ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου. Ἀκολούθησον τὴν συμβουλὴν μου καὶ ἔσο πάντοτε συνετὴ.

Ταῦτα λέγων ἐφυγεν ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ δωματίου βῆματι ταχεῖ. Ἡ δὲ Βερενίκη ἐστηρίχθη στιγμᾶς τινας ἐπὶ τοῦ πλαισίου τοῦ παραθύρου, καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν, δι' ὧν διέρρευσαν στάγονες τινὲς δακρύων.

Ὀλίγας στιγμᾶς βραδύτερον εἰσῆλθεν ἡ Ἀρσινόη εἰς τὸ δωμάτιον. Ἡ βασίλισσα προύχωρησε πρὸς αὐτήν, ἐκλινε τὸ δεδακρυσμένον πρόσωπον ἐπὶ τὸ στήθος αὐτῆς καὶ ἀνεκοίνωσεν αὐτῇ τὰς ἀποφάσεις τοῦ βασιλέως.

B'

Μετὰ τινὰς ὥρας ζωηρὰ κινήσει ἐξεδηλοῦτο ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Ἀντιοχείας. Οἱ Ἀντιοχεῖς ἤθελον νὰ ἴδωσι τὴν εἰσόδον τῆς Λαοδικῆς, ἥτις πρὸ μιᾶς ὥρας εἶχεν ἀγγελθῆ ὑπὸ ἐρίππου ἀγγελιαφόρου. Ἡ ἐξορισθεῖσα βασίλισσα ἐμελλε νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς ἀνατολικῆς πύλης καὶ ν' ἀκολουθήσῃ ἐπὶ μακρὸν διάστημα τὴν κυρίαν ὁδόν, ἥτις ἦτο παράλληλος τοῦ Ὀρίντου. Ὁ κόσμος συνέρρεεν εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην, τῆς ὁποίας αἱ εὐρεῖαι στοαὶ ἠδύναντο ἀνέτως νὰ περιλαβῶσι πολλὰς χιλιάδας.

Καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἶχε μεταβῆ ἐρίππου μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ μέχρι τῆς ἀνατολικῆς πύλης εἰς προὔπαντησιν τῆς Λαοδικῆς, ἵνα χαιρετίσῃ αὐτὴν αὐτόθι. Ἐπὶ τέλους ἰσχυρὸς τάραχος κατὰ τὰ προάστεια ἀνήγγειλεν, ὅτι ἡ πομπὴ ἐφάνετο, καὶ ἀμέσως κατόπιν ἐστησαν τὰ ἄρματα, ἵν' ἀποδεχθῶσι τὸν χαιρετισμὸν τοῦ βασιλέως.

Ἐν τῇ πρώτῃ βασιλικῇ ἀμάξῃ — διότι ὅλαι αἱ ἀμάξαι εἶχον προαποσταλῆ ἐκ τῶν βασιλικῶν ἵπποστασιῶν μέχρι τοῦ σταθμοῦ τῆς Βερόης — ἰκάνθητο ἡ ἐξορισθεῖσα βασίλισσα καὶ ἡ φίλη αὐτῆς Δανάη. Ἡ Λαοδικὴ ἦτο γυνὴ εὐπλαστός, περίπου τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, ἔχουσα τρυφερὰν χροιάν, βαθυμέλαινας, σχεδὸν ἀνησυχαστικούς ὀφθαλμούς· ἐκεῖτο δὲ τῶρα νωχελῶς ἐξηπλωμένη ἐπὶ τῶν μεταξωτῶν προσκεφαλαίων τῆς ἀμάξης. Ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ λαιμὸς αὐτῆς ἦσαν κατὰ μίσητον κοσμημάτων, ὅπως καὶ αἱ βραχιόνας, οἵτινες ἔφερον βαρύτιμα ψέλλια ἐκ χρυσοῦ. Ἔφερε μεγαλοπρεπῆ, ἐπίχρυσον ἐσθῆτα· ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς κατέπιπτε πέπλος οὐρανόου χρώματος χαλαρὰ ἐπιτεθειμένος ὅπως ὥστε ἐφάνετο ἡ ἀφθονὸς μέλαινα κόμη καὶ ἡ πολυτιμὸς στεφάνη. Ἡ κατὰ πολὺ νεωτέρη αὐτῆς σύντροφος ἦτο ἡ θυγάτηρ τῆς περιφύμου Λεοντίου, τῆς φίλης καὶ μαθητρίας τοῦ Ἐπικούρου, καὶ περιωνύμου εἰς τὴν αὐλήν διὰ τοὺς ἀναρι-

θμήτους ἔρωτας εἰς τοὺς ὁποίους ἦτο περιπεπλεγμένη. Ὁ βασιλεὺς λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς Λαοδικῆς ἐσφιγγεν αὐτὴν περιπαθῶς· ἔπειτα δ' εἶη κολούθησεν ἡ ἀμάξα τὴν πορείαν αὐτῆς.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀμάξῃ εὐρίσκοντο δύο γυναῖκες τῆς βασιλείας, ἐξ ὧν ἡ νεωτέρη, ἡ χαλκόχρους Νανῶ, ἦτο ἀραβικῆς καταγωγῆς. Τὴν τρίτην ἀμάξαν κατεῖχον ὁ Ἀνδρόμαχος, ὁ ἀδελφὸς τῆς Λαοδικῆς, καὶ οἱ δύο αὐτῆς ἐμπιστοί, ὁ Λυσίμαχος καὶ ὁ Νικάτωρ, ἐκ τῶν ὁποίων διεκρίνετο ἰδίως ὁ πρῶτος διὰ τὴν μογηρὰν καὶ πρόστυχον αὐτοῦ ὄψιν. Τὰς δὲ ἀμάξας, εἰσελασάσας εἰς τὴν κυρίαν ὁδόν, συνώδευσεν ὁ βασιλεὺς ἐρίππου μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ.

Ἐν ᾧ εἰς τὰ προάστεια αἱ ἀμάξαι ἐχαιρετίζοντο δι' ἡχηρῶν ἐπευφημιῶν, ἡ καθ' ἑαυτὸ πόλις ἔμενε πολὺ ψυχρότερα. Οἱ πλείστοι ἦσαν ἡσυχοὶ ὑπὸ τὰς στοὰς καὶ παρετήρουν τὸ θέαμα χωρὶς νὰ ἐκφράσωσι τὴν γνώμην αὐτῶν. Ὀλίγοι δὲ μόνον ἐπεκρότουν, μίσθια δὲ τινες γυναῖκες ἐρριπτον ἄνθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ ἐντὸς τῆς πρώτης ἀμάξης.

Αἱ ἀμάξαι ἐστρεψάν ἐκ τῆς κυρίας ὁδοῦ δεξιᾶ πρὸς τὸ Νυμφαῖον, διέβησαν τὴν εὐρείαν ἐκ μαρμαροῦ γέφυραν καὶ ἐφθασαν μετὰ τινὰς στιγμᾶς εἰς τὰ ἀνάκτορα. Μόλις δὲ εἶχον σταθῆ πρὸ τοῦ κυρίου πυλῶνος, καὶ ἀναρίθητοι δούλοι συνέρρευσαν ἐκ τῶν θυρῶν, ἰδοθήσαν κατὰ τὴν κατάβασιν καὶ ἔφερον εἰς τὰ ἀνάκτορα ὅτι ἦτο πρὸς μεταφορὰν.

Ἡ βασίλισσα καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῆς ὠδηγήθησαν ἀμέσως εἰς τὰ δι' αὐτὰς εὐτρεπισμένα δωμάτια, ἐν οἷς ἡ Λαοδικὴ ἀπετίναξε τὴν κόμην τῆς ὁδοῦ, ἐξέβαλε τὰ ὑποδήματα τοῦ ταξιδίου, ἀπέθεσε τὸν πέπλον, ἵνα κοσμήσῃ τὴν κεφαλὴν διὰ στεφάνου ἐκ μύρτων καὶ βόδων, ἐπειδὴ ἦτο κεκλημένη, ἄμα ὡς ἦτο δυνατόν, νὰ μετάσχῃ τοῦ βασιλικοῦ συμποσίου. Ἀναθεωρήσασα δὲ τὴν περιβολὴν αὐτῆς ἐν τῷ μεγάλῳ ἀργυρῷ κατόπτρῳ καὶ διευθετήσασα αὐτὴν τῇ βοθειᾷ τῶν γυναικῶν αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν γνώμην αὐτῶν, οὕτως ὥστε τὰ πάντα νὰ εἶνε θελκτικὰ καὶ ἀρκετὰ ἔλκυστικὰ, ἐγκατέλιπε μετὰ τῶν γυναικῶν αὐτῆς τὸν κοιτῶνα, καὶ ἠκολούθησε τὸν αὐλικὸν ὅστις ὠδήγησεν αὐτὰς εἰς τὸ μέγα ἐστιατόριον. Ταύτας ἠκολούθησεν ἡ ἐπίσης πλουσίως κεκοσμημένη Δανάη, ἥτις ἔμενε ἐν παρακειμένῳ δωματίῳ.

Ὁ βασιλεὺς εἰσῆρχετο κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν ἐκ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς εἰς τὴν αἴθουσαν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ καὶ ἐμπιστοῦ αὐτοῦ Σώφρονος, ἡγεμονίδος τινὸς τῆς αὐλῆς καὶ τῆς Γοργούς, τῆς συντρόφου τῆς Βερενίκης. Αὐτὴ δὲ ἡ Βερενίκη εἶχεν ἀρνηθῆ τὴν διὰ τὸ συμποσίον πρόκλησιν, προφρασιζομένη ἀδιαθεσίαν. Οὕτως ἐτέθησαν περὶ τὴν βασιλικὴν τράπεζαν τέσσαρα μόνον ἀνάκλιτρα. Ἐφ' ἐνὸς τούτων, κε-

κοσμημένου διὰ τῶν ἐκλεκτοτάτων ἀνθέων, κατεκλίθησαν ὁ Ἀντίοχος καὶ ἡ Λαοδικὴ, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὁ Ἀνδρόμαχος καὶ Λυσίμαχος μετὰ τῆς Γοργούς καὶ τῆς ἡγεμονίδος, καὶ ἐπὶ τοῦ τελευταίου ὁ Σώφρων καὶ ἡ Δανάη. Ἐν τῇ παρακειμένῃ αἴθουσῃ εἰδείπει ἡ πολυἀριθμὸς ἀκολουθία τοῦ βασιλέως μετὰ τῶν γυναικῶν τῆς Λαοδικῆς καὶ ἄλλων γυναικῶν καὶ κορασιῶν τῆς αὐλῆς καὶ τῶν ἀνακτόρων.

Τὸ συμποσίον ὑπερέβη κατὰ τὴν πολυτέλειαν πᾶν ὅτι εἶχε ποτὲ παρατεθῆ ἐν τοῖς βασιλείοις τῆς Ἀντιοχείας. Οἱ δούλοι ἔτρεχον τῆδε κἀκεῖσε καὶ ἦσαν λίαν ἀπησυχολημένοι, φέροντες τὰ διάφορα ὄψα καὶ πληροῦντες τὰ κενούμενα ποτήρια ἀδιακόπως ἐκ τοῦ μεγάλου χρυσοῦ κρατήρος. Αἱ ὄψεις τῶν συνδαιτυμόνων ἐγένοντο μᾶλλον ἐρυθραὶ, ἢ συνομιλία ζωηροτέρη, οἰκειοτέρα καὶ ἰσχυροτέρη, διεκρίνοντο δὲ ἤδη διαφορούμενοι καὶ ὑποπτοὶ κινήσεις, ἐλέγχουσαι τὴν κατάστασιν τῶν συμποσίων.

Τότε διέταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ φέρωσιν ἐκ τοῦ ἀρίστου συριακοῦ οἴνου, ὅστις ἐμελλε νὰ πιθῆ ἄκρατος. Ὅτε δ' ἕκαστος ἐκίνωσεν ἐν ποτήριον τοῦ οἴνου τούτου, ἐκλινεν ὁ βασιλεὺς τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τὸ στήθος τῆς Λαοδικῆς, ἠλιθίως γελῶν καὶ ὑποψελίζων, καὶ προὐκάλεσεν αὐτὴν νὰ ἐγερθῆ. Ἡ Λαοδικὴ ἐσηκώθη, βοηθοῦσα δὲ τὸν βασιλεῖα ὅπως ἐγερθῆ, ἔδραξεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἵνα ἰδηγήσῃ τὸν κλονούμενον νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἴθουσας, ἡ δ' ἐπίλοιπος συντροφία οὐδόλως ἐταράχθη ἐκ τούτου.

Πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἐστιατορίου ἴσταντο δούλοι μετὰ πυρῶν, οἵτινες ὠδήγησαν τὸ ζεύγος εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς Λαοδικῆς. Ὁ κοιτῶν οὗτος ἐφωτίζετο ὑπὸ λύχνου· ὅτε δὲ οἱ δούλοι ἀπεμακρύνθησαν, ἐκλείσαν τὴν θύραν. Μόλις ὁ βασιλεὺς ἐξεδύθη καὶ κατεκλίθη, καὶ ἐν τῷ ἄμα ἐβυθίσθη εἰς βαθὺν ὕπνον. Ἡ Λαοδικὴ ἤνοιξε τότε ἡσύχως τὴν θύραν καὶ μετέβη εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Δανάης, ἐνθα εὐρίσκοντο ἤδη ὁ Λυσίμαχος καὶ ὁ Νικάτωρ.

— Ὁ βασιλεὺς κοιμάται, εἶπεν ἡ Λαοδικὴ, καὶ δὲν θὰ μᾶς ταράξῃ ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Μείνε λοιπὸν σύ, Λυσίμαχε, ἐδῶ ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ προσεταίρισθητι πρῶτον τὴν ἀνακτορικὴν φρουράν. Εἶσαι δ' ὑπεύθυνος ἐφ' ὅρω ζωῆς ὅπως ἡ Βερενίκη καὶ ὁ παῖς οὗτῆς μὴ ἀποδράσωσιν. Ἡμεῖς ἀποπλέομεν αὐριοῦ δι' Ἐφεσον, ἐνθα οἱ δύο μου υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες εὐρίσκονται ἤδη ἀπὸ ὀκτῶ ἡμερῶν μετὰ τοῦ παιδαγωγοῦ αὐτῶν Θρασυμάχου. Ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς ἔχει μεθ' ἑαυτοῦ πολλοὺς Αἰγυπτίους, ἰδίως δὲ τὸν μισθτὸν μου καὶ προνοητικὸν Σώφρονα, οὐδὲν θέλομεν ἐπιχειρήσει προτοῦ φθάσωμεν εἰς Ἐφεσον. Ἐκεῖ ὁμῶς τὴν πρώτην νύκτα θ' ἀποθάνῃ ὁ βασιλεὺς μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ! Μόνον ὅταν μάθητε ἄ-

σφαλῶς τὸ συμβᾶν εἰς Ἀντιόχειαν, τότε φρονεῖσατε τὸ τέκνον τῆς Βερενίκης. Γνωρίζεις, Λυσίμαχε, τὴν ἀμοιβὴν ἣν σοι ὑπεσχέθη, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν μέχρι τοῦ Ταύρου.

Ἄφου δ' ἐπραγματεύθησαν ἀκόμη διαφόρους ἄλλας λεπτομερείας τῆς συνωμοσίας ταύτης, ἐπέστρεψαν οἱ ἔμπιστοι εἰς τὸ δεῖπνον, ἐνῶ ἡ Λαοδικὴ μετέβαινε εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτῆς ἐν τῷ ὑποίῳ ἐπρόκειτο νὰ ἐορτάσῃ τὴν φαιδρὰν καὶ τὸσφ ἐπιθυμητὴν ἐντάμωσιν μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὅστις τῶρα κατέκειτο βέγγων καὶ κατεχόμενος ὑπὸ τῶν ἀτμῶν τοῦ οἴνου.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΓΡΟΙΛΛΑΝΔΩΝ ΗΘΗ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν Κοπενάγη γινομένης νῦν ἐκθέσεως τῶν συλλογῶν, ἃς ὁ πλοίαρχος Χόλμ ἐκόμισεν ἐκ τοῦ ταξιδίου του εἰς τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς Γροιλλανδίας, ὁ Δανὸς γεωγράφος Χάνσεν Βλάγκστετ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιστημόνων εἰς γροιλλανδικὰς τινὰς φυλάς τῶς παντελῶς ἀγνώστους, ὡς λέγει, οἰκίστας δὲ περὶ τὸν ὄρμον τοῦ Ἀγκμαγσαλίκ. Ἰδίως ἄξια περιεργίας εἶναι ὅσα ἀνέφερε περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἠθῶν τῶν φυλῶν ἐκείνων.

Οἱ Γροιλλανδοὶ τοῦ Ἀγκμαγσαλίκ ἐντὸς μὲν τῶν καλυθῶν αὐτῶν μένουσιν ὀλόγυμοι (μόναι αἱ γυναῖκες φέρουσι στενὴν ζώνην περὶ τὴν ὀσφύν)· ἐξερχόμενοι δὲ τῶν καλυθῶν φοροῦσι κατὰ μὲν τὸ θέρος δέρματα ψιλὰ, τὸν δὲ χειμῶνα μηλωτάς. Τὰ δερμάτινα ἱμάτια αὐτῶν κοσμοῦνται διὰ κομφῶν ποικιλμάτων, ἀποτελούμενων ἐκ μικρῶν κομματίων δέρματος, φιλοκάλως διηυθετημένων. Τὰ ὑποδήματά των ἔχουσιν ἐπερραμμένην μηλωτὴν. Τὸν χειμῶνα πλὴν τῶν ὑποδημάτων φοροῦσι καὶ δερμάτινα περιπόδια, ἔχοντα ὁμοίως ἐπερραμμένην μηλωτὴν. Οὐκ ὀλίγοι τῶν ἰθαγενῶν φοροῦσι λευκὰς μηλωτάς πολυτιμοτάτας, κατεσκευασμένας ἐκ δέρματος λευκῆς ἄρκτου, καὶ περιτραχήλια ἐκ δορᾶς φώκης, κεκομμένης εἰς λωρίδας στενάς. Οἱ σκούφοι των εἶναι λευκοὶ ἢ κυανοὶ ἐκ δέρματος ἀλώπεκος, ἧς ἡ οὐρὰ καταπίπτει ἐπὶ τῶν ὠμων ἐν εἶδει θυσάνου.

Οἱ Γροιλλανδοὶ οὗτοι ποιοῦνται χρῆσιν καὶ ἀλεξιβροχίων καὶ ἀνθελίων ζυλίνων, ὅπως προφυλάσσονται ἀπὸ τοῦ νιφετοῦ καὶ τῆς ἀνταυγείας τῆς χιόνος. Ἔχουσι δὲ καὶ κτένια κεράτινα διὰ τὴν κόμην αὐτῶν, ἣν κείρουσιν ἢ μᾶλλον περιονίζουσιν, ὅταν μακρυνθῇ ὑπερμέτρως. Τινὲς ὅμως ἀναδοῦσι τὴν κόμην, σχηματίζοντες κόμβον ἐν τῇ κυρτῇ τῆς κεφαλῆς.

Ἡ κοινωνικὴ θέσις τῆς ἐγγάμου γυναικὸς εἶ-

ναι ἀκανόνιστος μέχρις ὅτου γείνη μήτηρ. Διακαέστατον δ' ἔχει πόθον πᾶσα γυνὴ νὰ γεννήσῃ υἱόν, διότι τότε ἡ φυλὴ προσκτᾶται ἓνα ἐπὶ πλέον θηρευτὴν. Ὅπως τύχη τοῦ ποθουμένου προσφεύγει εἰς δεισιδαίμονας πράξεις, ὅσα εἰναικαὶ ὁ χορὸς τῆς ἐγκύου εἰς τρόπον ὥστε τὰ βήματά της νὰ ἀποτελῶσι σχήματα ἐλικοειδῆ, ἀπαράλλακτα τῷ σχήματι τοῦ ἀριθμοῦ 8. Ὁ τρόπος οὗτος νομίζεται τελεσφόρος, ἐκείνη δὲ ἦτις ἀκριβῶς καὶ μετὰ προσοχῆς χορεύσῃ τὸν ὀκτασχημονα χορὸν εἶναι βεβαία ὅτι τὸ ἐν τῇ γαστρὶ τῆς ἔμβρυον θὰ μεταπλασθῇ εἰς ἄρρεν.

Ἐντὸς τῶν καλυθῶν οἱ παῖδες διάγουσιν ὀλόγυμοι μέχρι τοῦ δεκάτου τετάρτου ἔτους τῆς ἡλικίας. Ἄμα συμπληρώσῃ τὴν ἡλικίαν ταύτην, τοῖς δίδουσιν ἐν βρακίον, ὅπερ θεωρεῖται ὡς ἀναγνώρισις τῆς ἐνηλικιότητος αὐτῶν. Συχνάκις νυμφεύουσι τοὺς δεκατετραετείς παῖδας μετὰ γυναικῶν πρεσβυτέρων τὴν ἡλικίαν, ἀλλ' ὁ γάμος θεωρεῖται ἔγκυρος μόνον ὅταν γεννηθῇ τέκνον. Ἐνίοτε ὁ ἀνὴρ λαμβάνει δύο συζύγους, ὅπως ἔχη δύο κωπηλάτιδας ἐν τῷ καϊᾶκ αὐτοῦ. Ἡ παιδοποιία ἀγάμου δὲν θεωρεῖται ἀτιμωτικὴ· οὐχὶ σπανίως δὲ οἱ ἄνδρες ἀνταλλάσσουν τὰς συζύγους αὐτῶν. Σπανιώτατον ὅμως φαινόμενον εἶναι ἄνδρες ὑπερβάντες τὴν ἡλικίαν τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν. Ὁ λόγος δὲ τούτου εἶναι, ὅτι εὐθύς ὡς νοσήσῃ τις ἐπικινδύνως ὀφείλει παρακαλούμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων νὰ συγκατατεθῇ (καὶ συγκατατίθεται πάντοτε σχεδόν) νὰ αὐτοκτονηθῇ πνιγόμενος εἰς τὴν θάλασσαν. Τοὺς δὲ παθόντας φρενοβλάθειαν φρονεοῦσι καὶ ἄκοντας οἱ συγγενεῖς. Οἱ νεκροὶ ἐκείνων, ὧν οἱ πρόγονοι ἐπνίγησαν, βίπτονται ἐπίσης εἰς τὴν θάλασσαν· οἱ δὲ ἄλλοι θάπτονται μετὰ τῶν πολυτιμοτάτων ἐργαλείων ἢ ὕλων των, ἐπιτιθεμένων λίθων ἐπὶ τοῦ πτώματος αὐτῶν.

Οἱ ἰθαγενεῖς τοῦ Ἀγκμαγσαλίκ σχεδόν παντελῶς ἀγνοοῦσι τὴν ἀλιευτικὴν τέχνην, τοὺς δὲ ἰχθύς ἐξ ὧν τρέφονται ἀγρεύουσι διὰ κάμακος. Τὰ ὄπλα αὐτῶν, δι' ὧν πορίζονται τὴν τροφήν των, εἶναι βέλη, λόγχοι καὶ κάμακες, ἔχοντα αἰχμὴν ὀστεινὴν ἢ σιδηρᾶν. Γινώσκουσι τὴν χρῆσιν τῶν μετάλλων, τὰ ὅποια προμηθεύονται ἐκ τῶν ναυαγίων τῶν ἐξοκελλόντων εἰς τὰς ἀκτὰς αὐτῶν πλοίων ἢ ἐξ ἄνταλλαγῶν, γινομένων πρὸς τὰς νοτιώτερον οἰκίστας φυλάς. Κατασκευάζουσι δ' ἐκ τοῦ σιδήρου οὐ μόνον αἰχμὰς ὄπλων, ἀλλὰ καὶ μαχαίρας καὶ καρφοβελόνας. Αἱ καρφοβελόναί καὶ οἱ μαργαρίται θεωροῦνται τὰ πολυτιμότερα τῶν κοσμημάτων. Ἄλλο προσφιλὲς κόσμημα αὐτῶν εἶναι περιδέραια ἐκ λωρίδος ἐντέρου, ἐφ' ὧν εἶναι προσηλωμένα ἄκανθα ἰχθύος.

Κατεργάζονται δὲ καλῶς τὸ ξύλον· τὰ διάφορα σκεῦη αὐτῶν καὶ οἱ κοντοὶ τῶν δοράτων

καὶ τῶν καμάκων εἶναι ἄριστα γεγλυμμένοι. Τὰ ὀστάρια δι' ὧν κομοῦσι τοὺς κοντοὺς ἔχουσιν ἐνίοτε σχῆμα φαλαινῶν ἢ ἰχθύων. Τὸ πῦρ ἀνάπτουσι κατὰ τὸν εἰς τοὺς παλαιστοτάτους καὶ τοὺς ἀγρίους λαοὺς συνήθη τρόπον· περιστρέφουσι ταχέως μίαν ράβδον ἐντὸς τῆς ὀπῆς ἐτέρου ξύλου, μέχρις ὅτου ἀναφλεχθῶσιν ἐκ τῆς προστριβῆς σπινθήρες· διὰ τῶν σπινθῆρων τούτων μεταδίδουσι τὸ πῦρ εἰς βρῦον ξηρόν, ἐξ οὗ ἀνάπτουσι τὸ λίπος, δι' οὗ φωτίζουσι τὰς καλύβας των ἢ μαγειρεύουσι τὰ φαγητά των.

Ὁ πληθυσμὸς τῶν ἰθαγενῶν τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Γροιλλανδίας συνεποσοῦτο κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1884 εἰς 548 κατοίκους, ὧν 247 ἄρρενες καὶ 301 θήλειες. Ἡ γλῶσσα, ἣν λαλοῦσι, δὲν διαφέρει τῆς τῶν Ἔσκιμῶν, τῶν οἰκούντων τὰ δυτικὰ παράλια.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΝΥΜΦΩΝ

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς Γαίνας, παρωρείας τῶν δυτικῶν Καρπαθίων, εἰς ὕψος πεντακισχιλίων ἢ ἑξακισχιλίων ποδῶν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, τελεῖται ὑπὸ τῶν περιοικούντων Ῥωμούνων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων περιεργος πανηγυρίς. Εἰς τὴν πανηγυριν ταύτην συναθροίζονται ἐκ τῶν περιχώρων αἱ ἐν ὥρᾳ γάμου, ὅπως εὖρωσι σύζυγον. Ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα παρασκευάζονται αἱ νεάνιδες διὰ τὸ τοιοῦτο ταξίδιον, ἐπειδὴ ὀφείλουσι νὰ συμπαραλαμβάνουσι μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὴν προικὰ των· ἐπὶ ἔτη νήθουσιν, ὑφαίνουσι, κεντῶσι, ράπτουσιν, ἀλλὰ πλὴν τῶν ἔργων τῆς μελλονύμφου, ἢ μήτηρ, ἢ μάμη, καὶ ἄλλαι συγγενεῖς προσθέτουσιν εἰς τὴν προικὰ της ἐκ τῆς ἰδίας των προικὸς καὶ πάντα ταῦτα τίθενται ἐν κιβωτίῳ διαγλύφῳ ἢ κοσμομένῳ διὰ ζωγραφιστῶν ἀνθέων, καὶ φορτώνονται ἐπὶ τοῦ καλλίστου ἵππου τῆς οἰκογενείας. Συμπαραλαμβάνουσι δὲ καὶ ζῶα ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν οἰκογένειαν, κατ' ἐκλογὴν, καὶ κυφέλας μελισσῶν καὶ διάφορα ἄλλα, τὰ μὲν ὡς ἀποτελοῦντα μέρος τῆς προικὸς, τὰ δὲ πρὸς ἐπίδειξιν. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς Γαίνας ἐκάστη οἰκογένεια ἔχουσα κόρην πρὸς ὑπανδρείαν πηγνύει ἰδίαν σκηνὴν, ἐν ἣ ἐκτίθενται καταλλήλως τὰ προικῶα καὶ ἐν ἣ οἱ προέχοντες τῆς οἰκογενείας ἄνδρες δέχονται τοὺς ἐπισκεπτομένους, τοὺς θέλοντας νὰ ἴδωσι τὴν νύμφην καὶ τὴν προικὰ. Οἱ ἐπίδοξοι γαμβροὶ προσέρχονται, συνοδευόμενοι ὑπὸ συγγενῶν, ἢ ἂν τοῖς εἶναι δυνατόν ὑπὸ ἐπιστῆμων προστατῶν, φέρουσι δὲ μεθ' ἑαυτῶν τὸ ἄριστον τῶν κτημάτων αὐτῶν, συνήθως κομφὴν ἀργυρόχρυσον ζώνην. Ὅταν γείνη ἡ ἐκλογὴ τῆς νύμφης, τελοῦνται παραχρῆμα καὶ οἱ ἀρραβῶνες, εὐλογοῦμενοι ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ὄρει μονάζοντος ἱε-

ρομονάχου. Σπανίως νέα μεταβάσα μετὰ τῆς προικὸς της εἰς τὴν πανηγυριν πρὸς εὖρεσιν γαμβροῦ ἐπανέρχεται ἄπρακτος. Ἄλλ' ὁ λόγος τούτου εἶναι, ὅτι τὰ συναικίεα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰσὶ προσυμπεφωνημένα καὶ ἡ μεταβαίνουσα εἰς τὴν πανηγυριν ἔχει τὴν βεβαιότητα, ὅτι τὴν περιμένει ἐκεῖ ὁ μνηστὴρ. Αἱ μὴ ἔχουσαι μνηστῆρα νεάνιδες δὲν συμπαραλαμβάνουσι συνήθως τὴν προικὰ των, οὐδὲ ἔχουσιν ἰδίαν σκηνὴν.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΑΠΛΟΤΗΣ

Ἐκ συγγράμματος ἐκδοθέντος κατ' αὐτὰς ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Αὐλικαὶ ἀναμνήσεις ἐκ τῶν χρόνων τοῦ βασιλέως τοῦ Ἀννοβέρου Ἐρνέστου Αὐγούστου,» ἐραυρίζομεθα τὰ ἐπόμενα ἀνέκδοτα περὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκου τοῦ πρώτου.

Ἐν τινι συνεδριάσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, ἦσαν ἠπλωμένοι ἐπὶ τῆς τραπέζης μεγάλοι γεωγραφικοὶ πίνακες τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, πάντες δ' ἦκουον μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὰς προτάσεις τοῦ Μέττερνιχ, προτείνοντος νέον καθορισμὸν συνόρων καὶ αὐξήσιν τοῦ κράτους διὰ τῆς προσαρτήσεως ἐπαρχιῶν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος νεωστὶ πλασθέντων βασιλείων. Ὁ αὐτοκράτωρ ἔχων ἐνώπιόν του ἴδιον ἄτλαντα ἐφαίνετο βεβουθισμένος εἰς τὴν μελέτην τοῦ σπουδαιοτάτου ἐκείνου θέματος, ὅτε αἴφνης κλείσας ἀποτόμως καὶ μετὰ κρότον τὸ βιβλίον ἀνεφώνησε. «Ἐπὶ τέλος, ἰδοὺ!» Πάντες ἐστράφησαν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἀναμένοντες εὐλαβῶς νὰ ἀκούσωσι τὴν γνώμην αὐτοῦ, ὁ δὲ Μέττερνιχ ἐτόλμησε νὰ παρακαλέτῃ τὴν Α. Μ. ὅπως εὐδοκήσῃ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν γνώμην του. «Δὲν ἔχω κάμμιν γνώμην, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ γελάσας, νὰ, κυττάξετε, αὐτὴ ἐδῶ δὲν ἠμπόρεσε νὰ μοῦ φύγῃ.» Καὶ ἀνοίξας τὸν ἄτλαντα ἐδήξε πρὸς τοὺς ἐκθάμβους ὑπουργοὺς του ἀράχνην μικρὰν ἧς ἀπὸ ὥρας παρηκολούθει τὰς κινήσεις ἐν ὅσῳ εὕρισκετο εἰς τὰ ἄκρα τῶν φύλλων, καὶ ἦν ἐθανάτωσε παραχρῆμα κλείσας τὸ βιβλίον, ὅτε ἐτόλμησε νὰ εἰσχωρήσῃ ἐντὸς αὐτοῦ.

Ἀπίθανον ὅμως φαίνεται ἕτερον ἀνέκδοτον, τὸ ὁποῖον ἀφηγεῖται περὶ τοῦ αὐτοῦ μονάρχου ὁ συγγραφεὺς τῶν *Αὐλικῶν ἀναμνήσεων*. Ἰδὼν ποτε ὁ Φραγκίσκος ἐν τῇ οἰκίᾳ συγγενοῦς τούτου ἀλυσίδετον μεγαλοπρεπῆ ὄρνιθα, ζωρηθέντα ἐν τοῖς Καρπαθίοις, ἠρώτησε· «Τί εἶναι τοῦτο;

— Εἶναι ὠραῖος ἀετός, Μεγαλειότατε.

— Τί, ἀπὸ τοὺς κοινούς ἀετοὺς;

— Ὅχι, μεγαλειότατε, εἶναι αὐτοκρατορικὸς.

αετός, τὸ ἔμβλημα τοῦ κράτους σας. Κατωρθώθη νὰ τὸν συλλάβωσι ζωντανόν, ἀφ' οὗ τὸν ἐπλήρωσαν.

— Τὸν κακόμοιρον! φαίνεται πῶς εἶναι πληγωμένος· τοῦ λείπει τὸ ἓνα κεφάλι.

— Συγγνώμη, μεγαλειότατε, εἶναι ἀκέραιος. Ὁ αὐτοκρατορικός αετός ἓνα μόνον κεφάλι ἔχει.

— Τι; ἓνα μόνον κεφάλι ἔχει ὁ αὐτοκρατορικός αετός; Τότε λοιπὸν διατί τὸν ζωγραφίζουσ μέ δύο εἰς τὰ ἐθνόσημα; »

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Σίνης τις λόγιος διέπραξεν ἐπ' ἐσχάτων ἔγλημα καθοσιώσεως, κατὰ τοὺς σινικούς νόμους, μνημονεύσας ἐν ἐπιστημονικῷ συγγράμματι αὐτοῦ τὰ ὀνόματα τεθνεώτων αὐτοκρατόρων τῆς Σινικῆς. Τούτου ἕνεκα κατεδικάσθη νὰ διαμελισθῆ ζῶν. Ἄλλ' ὡς ἀγγέλλουσι τελευταῖον αἱ ἐφημερίδες, ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Οὐρανίου κράτους ἀπένευχε χάριν εἰς αὐτόν, περιορίζας τὴν ποινὴν εἰς ἀπλὴν ἀποτομὴν τῆς κεφαλῆς. Τοῦ μεγάλου τούτου ἐγκληματίου, ὅστις δεινῶς ὕβρισε τὸν νῦν αὐτοκράτορα, τολμήσας νὰ ἀναγράψῃ ἐν βιβλίῳ τὰ ὀνόματα τῶν προκατόχων του, θὰ ἀποκεφαλισθῶσι καὶ αὐτὰ τὰ τέκνα' ἀλλ' ἡ ποινὴ τούτων ἐκτελεσθῆσεται κατὰ τὸ προσεχές φθινόπωρον.

Αἱ μηχαναί, ὧν γίνεται χρῆσις πρὸς τομὴν τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας, ἀντικαθιστῶσι τὴν ἐργασίαν ἡμίσεος ἑκατομμυρίου ἀνθρώπων. Ὅποσον τεραστία εἶναι ἡ δύναμις ἢ ἐκ τῶν μηχανῶν προσπορίζεται νῦν ὁ ἄνθρωπος καταφαίνεται ἐξ ἀπλῆς συγκρίσεως τῶν νῦν γενομένων ἐργασιῶν πρὸς τὰ ἐν τῇ ἀρχαίῳτητι συντελεσθέντα μεγάλα τεχνικὰ ἔργα. Οὕτως πρὸς κατασκευὴν τῆς πυραμίδος τοῦ Χέσπος εἰργάσθησαν 30000 ἐργατῶν ἐπὶ τριάκοντα ἔτη. Ἄν δὲ πρὸς τομὴν τοῦ ἰσθμοῦ εἰργάζοντο μόνον τριακοντακίχλιοι ἄνθρωποι ἄνευ μηχανῶν, καὶ ἐπὶ τῇ ὑπόθεσις ὅτι δὲν θὰ ὑπῆρχον τὰ προσκόμματα ἅτινα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τεθῶσιν ἐκποδῶν διὰ τῶν ἀνθρωπίνων χειρῶν ἄνευ τῆς ἐπικουρίας μηχανῶν, πάλιν θὰ παρήρχοντο αἰῶνες μέχρις ὅτου συντελεσθῆ τὸ ἔργον.

Τὰ πλεκτὰ περιποδία, τὰ παντελῶς ἄγνωστα εἰς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας καὶ τοὺς Ῥωμαίους, φαίνεται ὅτι ἦσαν ἐν χρῆσει ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Φαραῶ. Ἐν τῇ τάφῳ μουρίας, ἀποκειμένης νῦν ἐν τῷ Λούβρῳ τῶν Παρισίων, εὐρέθησαν τέσσαρα ζεύγη τοιοῦτων περιποδίων, ὁμοίων σχεδὸν τῆς σημερινῆς. Εἶσι λίαν τεχνηέντως πεπλεγμένα ἐξ ἐρίου προβάτων, τὸ δὲ χρῶμα αὐτῶν εἶναι καστανοῦν, εἰ καὶ πιθανῶς ἐν ἀρχῇ ἦτο λευκόν. Αἱ βελόναι, δι' ὧν ἐπλέκοντο ἦσαν προδήλως χονδρότεραι τῶν σημερινῶν, ἢ δὲ πλοκὴ εἶναι ἀγανή.

Παράδοξος εἶναι ὁ τρόπος τῆς ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας τῶν κατοίκων τοῦ συστήματος τῶν πρὸς νότον τῆς Ἰσλανδίας κειμένων νησιδίων Φαιστμανεϊάδων μετὰ τῆς γῆσου ἐκεῖνης. Ὁ τρόπος οὗτος συνίσταται

εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν γραμμάτων διὰ φιαλῶν. Ὁσάκις τις τῶν κατοίκων τῶν νησιδίων θέλῃ νὰ πέμψῃ ἐπιστολὴν εἰς Ἰσλανδίαν περιμένει μέχρις ὅτου πνεύσῃ νότιος ἄνεμος, καὶ τότε ἐβάλλει τὴν ἐπιστολὴν ἐν φιάλῃ στεγανῶς ἐσφραγισμένῃ, ἣν βλέπει εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀντὶ γραμματισμοῦ ἢ ταχυδρομικῶν τελῶν ἐβάλλει προσέτι ἐν τῇ φιάλῃ μετὰ τῆς ἐπιστολῆς καὶ ὄλιγον κηρὸν, ἢ ἐν σιγάρῳ. Αἱ φιάλαι ὠθούμεναι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φθάνουσι τάχιστα εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Ἰσλανδίας, ὅπου πολλοὶ εὐρίσκονται ἀναζητοῦντες αὐτάς καὶ πρόθυμοι νὰ ἐγχειρήσωσι τὰς ἐπιστολάς κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν τῶν ἀντὶ τῆς ἐγκεκλεισμένης ἀμειβῆς.

Αἱ νεώτεροι νομοθεσίαι θεωροῦσι ὡς ἐλαφρυντικὴν περίπτωσιν ἐν τῇ προσμετρήσει τῆς ποινῆς, ἂν τὸ ἐγκλημα διεπράχθη ἐν μέθῃ. Τινὲς τῶν ἀρχαίων πολιτειῶν τούναντίον ἐτιμώρουσαν αὐστηρότερον τοὺς ἐγκληματοῦντας ἐν μέθῃ. Παντελῶς διάφορον εἶναι τοῦ δικαίου ἔχουσι οἱ ἰθαγενεῖς Ἴνδοι τῆς Γογγραϊκῆς χερσονήσου ἐν Κολομβία τῆς νοτίου Ἀμερικῆς. Οὗτοι ὑπεύθυνον θεωροῦσιν οὐχὶ τὸν ἐγκληματίαντα μέθυσον, ἀλλὰ τὸν συντελέσαντα ὅπως οὗτος μεθύσθῃ. Διὰ τοῦτο οὐχὶ σπανίως ἐπιβάλλουσι ποινὰς διὰ τὰς πράξεις μεθύσων εἰς τοὺς πωλητὰς εἰσπνευμάτων, καὶ τοὺτους ὑποχρεοῦσι νὰ ἀποζημιώσωσι τοὺς παθόντας διὰ τὴν ζημίαν, ὅσας ὑπὸ μεθύοντων ὑπέστησαν.

Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἀγγέλλουσι ὅτι ἡ μικρὰ νήσος Ζοκάν Φερνανδέζ, ἐν ἧ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη ἐδίωκε μονήρης ὁ Ἀλέξανδρος Σελκίρκ, ὁ Ῥοβινσὼν Κρούσος ὀνομασθεὶς ὑπὸ τοῦ μυθιοτοιογράφου Δανιὴλ Φοέ, ἐμισθώθη ὑπὸ τῆς Χιλικῆς κυβερνήσεως εἰς Ἑλβετίν τινα, ὀνόματι Ῥώε, ὅστις ἴδρυσεν ἐν αὐτῇ ἀμμάζουσαν ἀποικίαν. Ὁ Ἑλβετὸς οὗτος διακτεῖ τὴν νήσον ὡς ἀντιβασιλεύς, συγκεντρῶν ἐν ἐκείνῳ πᾶσαν ἐξουσίαν. Οἱ ἀποικοὶ κύριον ἔργον ἔχουσι τὴν γεωργίαν, ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐν τῇ νησίδι καὶ τινα βιομηχανικὰ καταστήματα. Οἱ νέοι Ῥοβινσῶνες εἶναι παντοδαπῶν ἐθνικοτήτων, Αὐστριακοὶ, Ἀγγλοὶ, Γάλλοι, Ἀμερικανοὶ, Βυχαροὶ, Ἑλβετοὶ καὶ Ἰσπανοὶ, ἀλλ' οὐδεὶς Πρώσος, διότι ὁ διοικητὴς ἔχει σφοδρὰν ἀντιπάθειαν πρὸς τοὺς Πρώσους.

Ὁ ἀρτίως διορισθεὶς πρωτοκολλητὴς τῆς ἐμπορίας Μ' ὑπάγει εἰς τὸ φωτογραφεῖν διὰ νὰ κάμῃ τὴν εἰκόνα του. Πρὸ τῆς φωτογραφικῆς μηχανῆς κάθηται κατὰ τρόπον ὑπὲρ τὸ δένον θεατρικόν, τὸν ὅποιον νομίζει ἀρμόζοντα πρὸς τὴν σπουδαιότητα τοῦ νέου ἀξιώματός του.

— Μὲ αὐτὴν τὴν θέσιν ποῦ ἐλάβατε, τῷ λέγει ὁ φωτογράφος, δὲν ἤμπορῶ νὰ σᾶς φωτογραφίσω.

— Τί νὰ κάμω; Δὲν εἶχα τὰ προσόντα νὰ μὲ διορίσουν εἰς ἀνωτέρων.

— Δὲν ἐννοῶ αὐτὸ. Νὰ τοποθετηθῆτε καλλίτερ.

— Καὶ ἐγὼ ζητῶ νὰ μὲ τοποθετήσουν καλλίτερα, νὰ ἴδωμε ὅμως ἂν θὰ ἐπιτύχῃ τὴν μετάθεσιν.

— Καλῆ, μὴ καθήθε ἔτσι!

— Ἐννοία σας καὶ δὲν κάθημα. Ὁλημέρα γυρίζω, καὶ ἔβαλα εἰς ἐνέργειαν ὅσα μετὰ ἤμπορούσα.